

SAKU SÕNUMID

Saku valla leht

www.sakuvald.ee

1. OKTOOBRI ELAS SAKU VALLAS **11 817** INIMEST

Saku vallas tähistati
rahvusvahelist
eakate päeva

Lk 6

Anne Emmus ja Küllike
Printseva – 20 aastat
Saku Vallaraamatukogus

Lk 2

Männikäbide rühma
vahva päev hiiglasliku
porgandiga

Lk 9

Kuidas hoida
vaimset tervist
ja abi saada?

Lk 12

Kodukokad naudidvad
küpsetamist ja teistele
rõõmu valmistamist

Lk 16

Anne Emmus ja Küllike Printseva – 20 aastat Saku Vallaraamatukogus

MERILIN PIIRSAU

Anne Emmusel ja Küllike Printseval täitus 20 tööaastat Saku Vallaraamatukogus. Nende mõlema sattumisel just siia on mänginud tähtsat rolli pikaegne Saku raamatukogu juhataja Helle Pärlin. Nii Anne kui Küllike tõdevad, et paarikümne aasta jooksul on töös küll mõndagi muutunud, aga armastus raamatute ja lugemise vastu on jäänud samaks.

Millist rolli raamatud lapsepõlves teie elus mängisid?

Anne: Sündisin Siberis ning sugulased saatsid sinna eestikeelseid lasteraamatuid, mida mulle ette loeti. Mäletan, et mulle meeldis väga „Kaks ahnet karupoega“. Kui umbes viieaastasena Siberist tagasi tulin, olid mul kõik raamatud ilusti tervena alles, sest olin korralik laps ja hoidsin oma asju väga.

Küllike: Minul on kaks aastat vanem õde ning kui tema läks kooli, siis sain lugemise õe kõrvalt selgeks. Kui ise kooliteed alustasin, siis tähestikku ja lugemist ei pidanud enam õppima. Lapsena lugesin palju, isegi nii palju, et sain endale prillid.

Kooliajal käisime sõbrannadega sageli Saku raamatukogus, kus töötas Helle Pärlin. Tema juhendas raamatusõprade ringi, soovitas raamatuid ja lubas meil vahel isegi lugejaid teenindada, lisaks aitasime riivleid korras hoida.

Miks te otsustasite saada raamatukoguhoidjaks?

Anne: Olen lõpetanud ülikoolis hoopis teise eriala, aga kui ema tervis jäi kehvamaks, siis tulin linnast ära Sakku ja töötasin siin järjest mitmes ettevõttes. Erinevatel põhjustel jäin töökohtadest ilma ning olukord oli keeruline. Mind päästis sõbranna Helle Pärlin, kes kutsus Saku raamatukokku tööle, kuna eelmine inimene läks ära ja oli vaja kedagi appi.

Küllike: Esiteks mõjutas Helle Pärlini eeskujul, kes tegi tööd nii pühendunult ja hasardiga, et olin

Raamatukoguhoidjad Anne Emmus ja Küllike Printseva.

Foto: Merilin Piirsalu

kindel, et see töö ei ole igav. Teiseks oli mul peale keskkooli eksamite stress ning tegin spontaanse otsuse ja läksin Viljandisse raamatukogundust õppima, sest sinna sain ilma eksamiteta sisse. Meil sattus kursusele hästi tore seltskond ning kooliaeg oli väga vahva.

Praktikat tegin Saku raamatukogus ja siin avati ka mu tööraamat. Pärast kooli läksin aga suunamisega tööle Tallinnasse meditsiiniraamatukogusse. Vahepeal elasin Eestist eemal ning raamatukogutööd ei teinud, aga 2003. aasta suvel tulin tagasi Sakku. Ma ei jõudnud veel tööd otsima hakatagi, kui kohtusin pargis Hellega, kes kutsus raamatukogusse, sest seoses uuendustega ja arvutite tulekuga oli tööd lisandunud ja loodi uus töökoht.

Annel täitus 20 aastat Saku raamatukogus 3. veebruaril ja Küllikesel 6. oktoobril. Mis nende paarikümne aastaga on töös kõige rohkem muutunud?

Anne: Alguses oli väga palju käsitööd. Igal lugejal oli paberist lugejakaart ning iga raamatu vahel oli raamatukaart. Kui raamat laenutati, siis panime raamatukaardi lugejakaardi vahele. Õhtuti kirjutasime käsitsi

vihikusse statistikat, kui palju laenutati. Sellist käsitööd enam ei ole.

Küllike: Raamatukogu programme Urram läksime üle 2004. aasta kevadel. Koolis arvutit ei õpetatud, nii et hakkasime ennast töö kõrvalt täiendama. Järjest on tulnud programme juurde ning senimaani pidevalt õpime midagi uut.

Kui varem said lugejad ainult kohapeal raamatuid valida ja piken-dada, siis nüüd saab elektroonilise kataloogi RIKSWEB kaudu raamatuid reserveerida, järjekorda panna, vajadusel pikendada, seal saab raamatuid otsida jne.

Kui esmapilgul võib ehk tunduda, et raamatukogutöötaja istub ainult leti taga ja laenutab, siis tegelikult nii ei ole. Mis ülesandeid raamatukoguhoidja veel täidab?

Anne: Me töötleme ükshaaval kõiki raamatuid. Kui tuleb uus raamat, siis peame sellele panema kohaviida ja võõtkoodi ning arvele võtma. Jälgime, et kõik raamatud oleksid riivulites oma õigel kohal. Sügisest kevadeni on igas kuus üks koristus-koolituspäev.

Küllike: Raamatu tiitellehele ja 17. leheküljele tuleb lüüa raamatukogu

tempel. Varem panime igale raamatule turvariba, aga peatselt see süsteem muutub, peame jälle midagi uut ära õppima. Raamatud tuleb kiletada, et need kauem vastu peaksid. Kolmapäeviti toimub raamatute vedu harukogude vahel, et lugeja saaks soovitud teaviku kätte oma eeliskogust. Teeme näitusi, lapsed käivad raamatukogu ja kirjandust tutvustavates tundides. Vahendame printimis- ja paljundamisteenust, aitame külastajaid arvuti kasutamisel. Oktoobrist maini tegelen Lugemisisu programmiga, mis on mõeldud lastele vanuses 5–13.

Mis teile oma töös kõige rohkem meeldib?

Anne: Esiteks on seltskond tore. Teiseks saab olla kogu aeg inimeste hulgas. Eriti meeldib, kui lapsed käivad. Kui ikka pisikene inimene läheb koju ja soovib: „Kena päeva“, siis see teeb südame soojaks. Meil on üldse väga toredad lugejad. Lisaks näeme oma töös väga palju kirjandust ja oleme raamatute keskel.

Küllike: Mulle meeldib oma töös kõik. Kui oled letis, siis suhtled inimestega. Pärast võtad uusi raamatuid vastu, kohendad kirjeid, lisad märksõnu, siis korrastad riiuleid, parandad mõne katkiläinud raamatu, paned näituse üles. Ja mulle sobib süsteemsus, mida raamatukogutöös on päris palju.

Tore on, et meil on püsilugejad, kelle lugemismaitset saab usaldada. Kuna ise kõiki raamatuid lugeda ei jõua, siis nemad justkui loevad meie eest ning

kuna nad armastavad ka loetust rääkida, siis saame selle põhjal teistele soovitada.

Meeldib ka see, et Saku on väga hea koht elamiseks ning meie puhul ka töötamiseks. Võtame seda kui privileegi, et töökoht on nii lähedal.

Kas olete ise suured lugejad?

Anne: Ikka. Kogu aeg on mõni raamat lugemist ootamas. Vahel loen midagi tõsisemat, vahel loen armastusest, siis põnevusjutte, teinekord jälle elulugusid. Igasugust kirjandust tuleb lugeda. Tänavuse suvepuhkuse ajal oli ilm nii kuum, et päeval pidi varjus olema ja siis lugesingi väga palju. Selline ongi õige puhkus. Kuigi ka vihmane ilm on lugemiseks väga mõnus.

Küllike: Mulle meeldib tööl kolleegidele hommikuti mõnest raamatust suvalisest kohast midagi toredat ette lugeda. Loen raamatuid kodus ka, aga need ajad on möödas, kui hommikul kella neljani sai loetud, sest silmi peab hoidma. Üldiselt mulle meeldib lugeda õhtuti enne magamaminekut. See töötab nagu unerohi.

Mis on teie lemmikraamatud läbi aegade?

Anne: Mulle on alati meeldinud lasteraamatud, eriti Lindgreni omad. „Imeflöö“ on ka väga tore raamat. Veel tulevad kohe meelde Teet Kallase „Vikerkaared“, Laila Hietamiehe „Vürstitar Sonja“, Barbara Woodi „Domina“ ja Annemarie Selinko „Desiree“. Viimase aja üks lemmik on

Mihhail Šiškini „Sõda või rahu“, mida soovitas üks lugeja. Väga armas on hiljuti loetud Anu Raua „Kuue ruuduga aken“.

Küllike: Paljusid noorepõlve lemmikraamatuid soovitas Helle, näiteks Heljo Männi „Miks sa vaikid“ ja Silvia Rannamaa „Peidus pool“. Hästi toredad lühikesed igapäevailu märkamise ja mõnusa huumoriga lood on Veronika Kivisilla „Kuni armastus peale tuleb“. Meeldivad kõik Anna Gavalda raamatud, eriti „Koos, see on kõik“. Viimasel ajal loen rohkem krimilugusid, eelistan põhjamaade autoreid, aga ka Eestist on lemmikuid, näiteks Birk Rohelend.

Kui leidub mõni lehelugeja, kes pole veel raamatukogus käinud või tegi seda väga ammu, siis miks te soovitate siia tulla?

Anne: Esiteks saab meilt muidugi head lugemist laenutada, aga siin saab ka lehti lugemas käia, ei ole vaja neid koju tellida. Ja saab ka veebis lugeda, sest raamatukogu on tellinud ka ajakirjanduse elektroonilise variandi. Seega, kui nutiseadmes lööb ette, et artikkel on tasuta, siis tulge raamatukokku ja saate tasuta edasi lugeda. Meie riikulitel näeb ära uuemad raamatud ning meil toimuvad huvitavad näitused. Ja me ise oleme kõik kenad inimesed ka.

Küllike: Raamatukokku võib tulla ka siis, kui tahaks natukene suhelda, sest raamatukogu on ka kogukonda ühendav koht. See on igal pool üle maailma nii ning nõnda ka Saks.

KALADRAAMA EMAJÕES JA TEISI JUTTE

Raamatukogu elu pole sugugi akadeemiliselt tõsine, siin saab ikka nalja ka, sest ka lugejad on loomingulised. Nii ongi vaja teinekord pisut nuputada, et aru saada, millist raamatut parajasti soovitakse. Saku raamatukogus on näiteks juhtunud nii.

- ♦ Leelo Tungal on kirjutanud raamatu „Kristiina, see keskmine“. Tuleb lugeja ja küsib: Ma sooviksin raamatut „Kristiina see kuklane“.
- ♦ Isa küsib lapsle kohustuslikku

kirjandust „Konnal on kopp ees“. Raamatukoguhoidja seletab, et raamat on „Konn ja ekskavaator“. Isa ütleb seepeale: „Ah, üks kopp kõik!“

- ♦ Postkasti tuleb kiri: „Palun pikendage ürikute tähtaega.“ Tegelikult mõeldakse teavikuid.
- ♦ Lugeja tahaks laenutada Kerttu Rakke „Küpsiseparadiis ehk kaksteist kuud“. Ta küsib: „No ma mõtlen seda Rakke marmelaadi jura.“
- ♦ William Goldingi raamatule

„Kärbeste jumal“ on pakutud pealkirjaks „Sipelgate kuningas“.

- ♦ Vahel on küsitud sportlaste bioloogiat, kuigi ilmselt soovitakse biograafiaid.
- ♦ Vahur Afanasjevil on luulekogu „Katedraal Emajões“, raamatukogust taheti aga sama autori teost „Kaladraama Emajões“.
- ♦ Andrus Elbingi sulest on pärit luulekogu „Siin Beebilõust, tere!“. Küsiti sama autori „Siin seebilõust, pese!“.

Vallavalitsuse istungid

MERILIN PIIRSAU

12. september

- Eraldati sporditegevuse toetust perioodil 01.09.2023–31.08.2024 spordiklubidele, kes pakuvad Saku valla lastele ja noortele võimalust regulaarselt osaleda sporditegevuses ning laste treeningtegevust juhendab vähemalt EKR tase 3 treener.
- Otsustati osutada raske puudega lapsel tugiisikuteenust ning määrata tugiisik Kurtna Koolis ja koolivälisel ajal kuni 20 tundi nädalas perioodiks 13.09.2023–30.06.2024 ning Kajamaa Koolis 20 tundi nädalas tagasiulatuvalt perioodil 01.09.2023–14.06.2024.
- Otsustati kompenseerida keskmise puudega lapsele saviteraapia; raske puudega lapsele logopeediline teenus; raske puudega lapsele saviteraapia ning keskmise puudega lapsele psühhiaatria teenus.
- Otsustati kompenseerida lapsele kümme psühholoogi vastuvõttu ning lapsele sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus.
- Otsustati kompenseerida keskmise puude ja puuduva töövõimega isikule völanõustamisteenus.
- Anti projekteerimistingimused üksik- elamu ehitusprojekti koostamiseks Pärnaõie tn 6, Üksnurme küla; üksik- elamu rajamise ehitusprojekti koostamiseks Mäe tn 7, Saku alevik ning detailplaneeringu tingimuste täpsustamiseks Lepatriinu põik 2, Jälgimäe küla.
- Anti OÜ-le Vintselle õigus 01.10.–31.12.2023 paigaldada 10,39 m² suuruse pindalaga reklaambänner Tănassilma külas, Joametsa kinnistule.
- Otsustati omandada vara tasuta omandamise teel Aiandusühistu Roobuka omandis olev kinnistu registriosa numbriga 5279602, mis koosneb kolmest katastriüksusest Roobuka külas: Tulukese tee L1, Tulukese tee ja Roobuka põik.
- Algatati detailplaneering Rahula külas Pihlaka tee 2 maaüksuse osal

ja lähialal ning Tănassilma külas Tammepargi, Toomiku maaüksustel ja lähialal.

- Kiideti heaks Saku valla ühis- transpordi 2023. aasta tegevuskava.

19. september

- Kehtestati noortekeskuses oktoobrist 2023 kuni maini 2024 korraldata- vate ringide osalustasu ühele noorele.
- Kinnitati Saku Muusikakooli hoole- kogu koosseis.
- Anti Lemmi Orole tasuta kasutami- seks Saku Gümnaasiumi algklasside hoone spordisaal eakate võimlemis- tundide läbiviimiseks kaks korda nädalas.
- Tunnistati edukaks Saku vallale kuu- luvast hoonest Kurtna tee 21, Kiisa, I korrusel asuvate ruumide (üld- pinnaga 46,3 m²) kirjalik enam- pakkumine. Enampakkumise võit- jaks kinnitati Aireko OÜ pakkumine.
- Otsustati kompenseerida lapsele psühholoogi teenuse osutamine.
- Otsustati hüvitada raske puudega lapse ning sügava puudega lapse transpordikulud sõiduks Tallinna lasteaeda Õunake ja koju perioodil 01.09.2023–30.06.2024.
- Anti projekteerimistingimused aia- maja lammutamise ja üksik- elamu püstitamise ehitusprojekti koosta- miseks Okka tee 10, Roobuka küla ja elektripaigaldise (kõrgepingeliinid) ehitusprojekti koostamiseks Kiisa alevikus, Tõdva külas, Kajamaa külas, Saku alevikus, Tammemäe külas ja Männiku külas.
- Muudeti Metsanurme külas asuva katastriüksuse Nurga tee 4 senist sihtotstarvet seoses ehitusloa väljas- tamisega üksik- elamu püstitamiseks ning määrati maa kasutamise uueks sihtotstarbeks elamumaa 100%.
- Anti nõusolek Metsanurme külas asuva katastriüksuse Metsaniidu jagamiseks, mille tulemusel moo- dustatakse katastriüksused koha- aadressidega Metsaniidu ja Rähni- metsa ning Metsanurme külas asuva

katastriüksuse Uue-Rehemetsa jagamiseks, mille tulemusel moo- dustatakse katastriüksused koha- aadressidega Uue-Rehemetsa ja Võsaülase.

26. september

- Otsustati anda rahvusvahelisel eakate päeval, 1. oktoobril 2023, Saku valla tänukiri isikutele, kes on Saku valda oma tegevusega toetanud.
- Otsustati anda rahvusvahelise õpe- tajate päeva tähistamise üritusel, 6. oktoobril 2023, Saku valla tänu- kiri isikutele, kes on Saku valda oma tegevusega toetanud.
- Eraldati sporditegevuse toetust perioodil 01.09.2023–31.08.2024 spordiklubidele, kes pakuvad Saku valla lastele ja noortele võimalust regulaarselt osaleda sporditegevuses ning laste treeningtegevust juhendab vähemalt EKR tase 3 treener.
- Anti otsustuskorras viieks aastaks AS-ile Saku Maja tasuta rendile kin- nistu asukohaga Teaduse 13.
- Määrati isikule erandkorras muu- del põhjendatud juhtumitel makstav toetus.
- Algatati Eesti Vabariigi omandis ole- vale katastriüksusele 11345 Rahula- Saku tee L1 tähtajatu isikliku kasutus- õiguse seadmine Saku valla kasuks tänavavalgustusvõrgu kaabelliinide ja valgustuspostide omamiseks, kasu- tamiseks, remontimiseks ja hoolda- miseks. Tegemist on Üksnurme jalg- ja jalgrattateel asuva tänavavalgustusega. Isikliku kasutusõigusega koormatava ala pindala kokku on 300 m².
- Esitati arvamus Tammemäe VII keskkonnala andmisest keeldumise otsuse täiendatud eelnõule, kus nõu- tutakse Keskkonnaameti koostatud Tammemäe VII keskkonnala and- misest keeldumise otsuse eelnõuga.

Kõikide vallavalitsuse korraldustega saab tutvuda veebilehel

www.sakuvald.ee/dokumendiregister1

Vallavolikogu

21. septembri volikogu istungist võttis osa 18 liiget, puudus kolm.

- Esitati keskkonnanaloo taotlusele arvamuse, milles otsustati mitte nõustuda AS-ile Tariston Tõdva liivakarjääri keskkonnanaloo andmisega.
- Nõustuti AS-ile TREV-2 Grupp liivakarjääri keskkonnanaloo nr KL514228 muutmisega.
- Muudeti määruse „Koolieelse lasteasutuse ja lapsehoiu kulude vanema kaetava osa määr ja tasumise kord“ paragrahvi 2 lõike 3 sõnastust järgmiselt: „(3) Kui perest käib munitsipaallasteaias või lastehoius samaaegselt kaks või enam last, on teise ja iga järgmise lapse eest kohatasu 70% esimese lapse eest makstavast kohatast.“ Määrusesse lisatakse paragrahvi 3 lõige 21 järgmises sõnastuses: „(21)

Kui laps arvatakse lasteasutusest välja kalendrikuu keskel, arvestatakse kohatasu lõpetamise kuu eest proportsionaalselt lasteaias käidud kalendripäevade järgi.“

- Muudeti määruse „Hoolekogu moodustamise kord ja töökord Saku valla munitsipaalkoolides paragrahvi 1 järgmises sõnastuses: „Hoolekogu moodustamise kord ja töökord (edaspidi kord) reguleerib Saku valla munitsipaalkoolide (edaspidi eraldi põhikool-lastead, põhikool ja ühe asutusena tegutsev põhikool ja gümnaasium või ühiselt kool) hoolekogudesse liikmete valimist, nende volitusi, hoolekogude koosseisude kinnitamist ja hoolekogude töökorda.“ Samuti muudeti määruse paragrahvi 4 lõiget 3 järgmises sõnastuses: „(3) Ühe asutusena

tegutseva põhikooli ja gümnaasiumi hoolekogu koosseisu kuuluvad volikogu esindaja, kaks õpilaste esindajat, kaks õppenõukogu esindajat (kellest üks esindab põhikooli ja teine gümnaasiumi osa õpetajaid), kuni kümme vanemate esindajat (igast kooliastmest vähemalt üks vanemate esindaja), üks vilistlaste ja üks kooli toetavate organisatsioonide esindaja.“

- Kehtestati piletihinnad ning sõidusoodustuste tingimused ja kord sõidul Saku vallasise avalike bussiliinide ja Elroni rongidega.
- Otsustati koormata isikliku kasutusega Saku valla kasuks valla territooriumil asuvate teede kasutamiseks Eesti Vabariigile kuuluvad kinnistud asukohtadega Viimsi metskond 22, Saku alevik ning Viimsi metskond 19, Männiku küla.

1. NOVEMBRIST ON KÕIGIL VÕIMALIK SÕITA VALLASISESTEL BUSSILIINIDEL

ANNIKA KUBJA | kommunikatsioonijuht

Vallasisestel bussiliinidel ehk koolibussidel, millega novembrist võivad sõita kõik elanikud, hakkavad kehtima Harju maakonna avalike liinide piletisoonid ja hinnad, sõidusoodustused ja riiklikult kehtestatud tasuta sõiduõigus, samuti ühiskaart.

Pileti peavad ostma inimesed vanuses 20–62 (kaasa arvatud), teistele on sõit tasuta. Võimalus on soetada perioodipilet, mis püsisõitjale annab hinnavõidu ja muudab sisenemise kiiremaks. Bussipiletite hinnad leiab veebilehelt www.ytkpohja.ee/piletite-hinnad

Vallasisesed bussiliinid ja väljumiste

ajad arvestavad eelkõige õpilastega ja need leiab veebilehelt www.peatus.ee. Busside täituvust jälgitakse jooksvalt, mistõttu on väga oluline oma sõit registreerida ehk sõidukaart valideerida.

Valla sõidusoodustused kehtivad nii bussides kui rongides, kui sõitja elukoht rahvastikuregistri andmetel on Saku vald ning kaasas on õpilaspilet või isikustatud ühiskaart koos isikut tõendava dokumendiga.

Valla sõidusoodustus Elroni rongiliinidel:

- Põhi-, kesk- või kutsekeskharidust omandavatele õpilastele on õppetöö perioodil sõit tasuta Elroni II ja III

tsioon, kuhu kuuluvad kõik Saku vallas asuvad rongipeatused. Tallinna suunal saab tasuta sõita kuni Valdeku peatuseni, sealt edasi tuleb tasuta sõidu jätkamiseks kasutada Tallinna ühistransporti või osta sooduspilet juba rongi sisenedes.

- 63-aastasele või vanemale elanikule kehtib soodustus 50% piletihinnast. Soodustuse ulatus I kuni IV sõidutsooni piires ja sõidutsoonide vahel on 30 päeva piletiga soodsam kõikides suundades ning üksikpiletiga Edela- ja Läänesuuna liinidel.

Elroni piletite hinnad leiab veebilehelt elron.ee/piletiinfo/piletid

DETAILPLANEERINGUD

Saku Vallavalitsuse 03.10.2023 korraldusega nr 685 algatati detailplaneering, anti lähteseisukohad ja jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine Saku valla **Tänassilma küla Jaagupõllu maaüksusel ja lähialal**.

DP eesmärk on Jaagupõllu maaüksuse ühiskondlike ehitiste maa, ärimaa ja elamumaade kruntideks jaotamine ning hoonestusalade ja ehitusõiguse määramine ühiskondliku hoone (lasteaias-algkool), ärihoone (kauplus, kohvik) ning üksik- ja ridaelamute ehitamiseks. Lisaks

antakse DP-ga tehnovõrkude ja rajatiste, heakorrastuse, avaliku ruumi, haljastuse, liikluskorralduse ja parkimise põhimõtteline lahendus. Juurdepääs on Tänassilma teelt ja Pumbajaama teelt. DP ala suurus on ca 10 ha.

Saku valla üldplaneeringu (ÜP) kohaselt asub DP ala tiheasustusega alal, mille maakasutuse juhtotstarve on äriettevõtte ja ühiskondliku hoone maa-ala ning pere- ja ridaelamumaa. Algatav DP on kooskõlas Saku valla ÜP-ga.

Lähtudes keskkonnamõju strateegilise

hindamise eelhinnangust eeldatav oluline keskkonnamõju puudub.

Detailplaneeringu algatamise hetkeks kogutud informatsiooni põhjal tuleb planeeringu koostamisel analüüsida müra olukorda, sest tegu on tee äärse asukohaga.

DP algatamise korralduse ja selle lisadega on võimalik tutvuda ka Saku valla kodulehel: <https://www.sakuvald.ee/alga-tatud-detailplaneeringud> ning tööaegadel Saku Vallavalitsuses (Juubelitammede tee 15, Saku).

Saku vallas tähistati rahvusvahelist eakate päeva

Saku Sõnumid

1.oktoobril olid Kiisa Vabaajakeskusesse kutsutud kõik meie valla eakad, et ühiselt tähistada rahvusvahelist eakate päeva ning veeta koos üks meeleolukas pärastlõuna.

Saku Vallavolikogu esimees Eero Alamaa ja vallavanem Marti Rehema tänasid tublisid tegijaid, kes on panustanud oma aega selleks, et elu vallas oleks parem ja põnevam. Nad andsid oma tervituskõnedes edasi soovid, et kõik oleksid ikka sama

tegasad, kui on siiani olnud ja naudiksid oma tegemisi.

Saku Vallavalitsuse tänukirja said Eevi Aruaas, Raivo Kõva, Leo Pivnik, Erika Ruut – koostöö ja aktiivse panustamise eest pensionäride ühenduses Meelespea.

Tiiu Terri, Aime Voogma, Erika Vesik, Eda Rumberg – koostöö ja aktiivse panustamise eest Saku Diabeetikute Seltsis.

Tiina Turp – koostöö ja aktiivse

panustamise eest pensionäride ühenduses KIKUTARO.

Helgi Rahusaar – koostöö ja aktiivse panustamise eest Saku Päevakeskuse Kohviklubis.

Eha Soome ja Maie Krestinov – koostöö ja aktiivse panustamise eest pensionäride ühenduses Elukaar.

Muusikalise elamuse pakkus Kaunimate Aastate Vennaskond, päeva aitas juhtida Sven Sumberg ning laua kattis JAHH catering.

Fotod ja esikaanefoto: Erlend Štaub

Saku vald tunnustas haridustöötajaid

MERILIN PIIRISALU

Õpetajate päeva tänujalal, 6. oktoobril, anti Saku valla vapimärk ja tänu kiri haridustöötajatele, kes oma asjatundlikkuse, pühendumise ja suure südamega on õpetanud meie lapsi ning kes märkavad ja hoolivad ning toovad õppetöösse vaheldusrikkust.

SAKU VALLA VAPIMÄRCI PÄLVISID

Marika Tulupova Kajamaa Koolist ja **Ene Rahuoja** Saku Lasteaiast Päikesekild – vallale osutatud silmapaistvate saavutuste ja valla huvides tegutsemise eest.

SAKU VALLA TÄNUKIRJA PÄLVISID

Saku Muusikakool

Tauno Valdna – pühendunud töö eest kooli personali juhtimisel.

Meelika Välimäe – suupärase töö eest metsasarve õpetamisel.

Laura Linnaks ja **Kaari Klesment** – rahvapilliorkestri juhendamise eest XIII Noorte laulu- ja tantsupeol „Püha on maa“.

Saku Lasteaed Päikesekild

Tiiu Rõuk – pühendunud töö eest lasteaia juhtimisel.

Margit Kanter – suurepärase töö eest liitühma õpetajana ning Harjumaa Aasta lasteaiaõpetaja 2023 finaalkoha eest.

Margot Villo ja **Lembi Tamm** – soodsa õpi- ja kasvukeskkonna loomise ning suurepärase koostöö eest õpetaja abina.

Kristiina Vaharo-Poljakov – esteetilise keskkonna loomise, loodushoidu väärtustava tegevuse ning suurepärase koostöö eest õpetaja abina.

Kätlin Jaanus – lapsest lähtuva õpi- ja kasvukeskkonna loomise ning koostöö eest õpetaja abina.

Kaidi Müür – suurepärase koostöö, mitmekülgsete projektide ja digivahendite kasutamise eest lasteaiaõpetajana.

Carmen Deklau – suurepärase koostöö eest mitmekülgsete projektide läbiviimisel lasteaiaõpetajana.

Pille Maasik – tugisüsteemide töö

mitmekesistamise ja uute koostöövormide rakendamise eest eripedagoogina.

Jaanus Kaiva – liikumistegevuse mitmekesistamise ja Päikesekillu Olümpia algatamise ning läbiviimise eest liikumisõpetajana.

Kairi Koolme – 1.–4. klassi võimlejate juhendamise eest XIII Noorte laulu- ja tantsupeol „Püha on maa“.

Saku Lasteaed Terake

Maie Adamson – erivajadusega laste märkamise ja kaasava hariduse eduka rakendamise eest ning Eestimaa õpib ja tänab aasta lasteaiaõpetaja nominatsiooni eest.

Liis Rohi – pühendunud töö eest muusikaõpetajana.

Pille Ruotsalainen – kaasaegse õpikäsitle rakendamise ning koostöö eest õpetaja assistendina.

Sigrid Tammel – koostöise õhkkonna loomise ja mitmekülgse pühendunud töö eest nii lasteaia rühma- kui ka ujumisõpetajana.

Maria Eller – pühendunud töö eest tasandusrühma õpetajana.

Reelika Anton – kaasaegse õpikäsitle rakendamise ning koostöö eest õpetaja assistendina.

Piret Kopel – lapsest lähtuva õpi- ja kasvukeskkonna loomise ning koostöö eest õpetaja abina.

Kätlin Gyarmati – tasandusrühma loomise ja edukate rahvusvaheliste projektide eest.

Kurtna Kool ja Lasteaed

Merle Kants – rahvusvaheliste projektide juhtimise eest.

Timo Nikitin – pühendunud ning noori kaasava töö eest tehnoloogiaõpetuse õpetaja ja loovtööde juhendajana ning uue riikliku ainekava väljatöötamises osalemise eest.

Külli Kruus – lasteaiast lugemishuvi äratamise ja harivate ning mitmekülgsete õppekäikude korraldamise eest lasteaiaõpetajana.

Anu Tähemaa, Eve Lutter ja **Maria Komarova** – laste juhendamise eest XIII Noorte laulu- ja tantsupeol „Püha on maa“.

Kajamaa Kool

Terje Isok – pühendunud töö eest eripedagoogina ja Harjumaa Aasta tugispetsialisti 2023 finaalkoha eest.

Annika Tammik – professionaalse ja tulemusliku logopeedilise töö eest õpilaste arengu toetamisel ning suure panuse eest kooli arengusse.

Kati Klippberg – pikaajalise, mitmekülgse, toetava ja jätkusuutliku õppe läbiviimise eest individuaalõppe õpilastele ning hea koostöö eest.

Saku Valla Noortekeskus

Kätlin Otstavel – teadliku ja läbimõeldud päästealase ennetustöö korraldamise eest.

Saku Gümnaasium

Inga Nurme – silmapaistva töö eest õpetajana ja Harjumaa Aasta gümnaasiumiõpetaja 2023 finaalkoha eest ning laste ja noorte juhendamise eest XIII Noorte laulu- ja tantsupeol „Püha on maa“.

Kati Tuulis – 1.–3. klassi õpilaspäeviku loomise eestvedamise ja „Eestimaa õpib ja tänab“ aasta klassiõpetaja nominatsiooni eest.

Edlin Ukkivi – loodus- ja reaalainete populariseerimise ning õpihuvi-laagrite Rakett 69 korraldamise eest.

Kadri Koppel – koostöise õpetamiskultuuri juurutamise ja uute koolipere liikmete toetamise eest.

Anna Kikkas – silmapaistva töö eest loodus- ja reaalainete populariseerimisel ning maakondliku füüsika- ja keemiaviktoriini „Välk ja pauk“ järjepideva korraldamise eest.

Anneli Pihl – gümnaasiumiastme õpilaste eduka ja järjepideva juhendamise eest matemaatika-alastel maakondlikel olümpiaadidel.

Maris Pajula – gümnaasiumi arengukava 2023–2027 koosloomelise protsessi eestvedamise eest.

Diana Pöld, Ketter Heinmaa, Eleri Troska, Marje Kaselaid, Anni Ulmas, Anastassia Igonina ja **Jana Tiitus** – laste ja noorte juhendamise eest XIII Noorte laulu- ja tantsupeol „Püha on maa“.

Koostame üheskoos Saku valla arengukava!

Saku Vallavalitsus

Igal organisatsioonil võiks olla arengukava või -plaan, kus on seatud suunad järgnevateks aastateks. Omavalitsuste puhul on arengukava koostamine ja kaasajastamine seadusega ettenähtud kohustus, kuid see ei ole peamine põhjus, miks me seda teeme. Olulisem kehtestatud nõudest on meie soov ja tahtmine kujundada Saku vald mõnusaks elukohaks kõigile elanikele.

Hetkel kehtiv Saku valla arengukava on kinnitatud Saku Vallavolikogus 17. oktoobril 2019. Möödunud nelja aasta jooksul on juhtunud väga palju, mis otsesel (näiteks koroonapandeemia ja sellega jõudsalt kasvanud kaugtöö levik), kaudsemal (näiteks sõda Ukrainas ja selle tulemusena muutunud majanduskeskkond) või hoiakute (rohepööre) tasandil on meie elu mõjutanud. Muutustega oleme kaasas käinud läbi iga-aastase arengukava tegevuskava ja eelarvestraategia kaasajastamise, kuid nüüdseks on aeg küps teha arengukavale restart.

Nii olemegi käivitanud Saku valla arengukava põhjaliku uuendamise protsessi, millega loodame lõpuni jõuda 2024. aasta sügiseks. Arengukava koostamise eestvedajateks on Pyramid

Consult OÜ ja Gravitats Consult OÜ. Esimese sammuna võtame Saku valla üksipulgi lahti. Vaatame, mis seis on kõikide valla ja selle elanikke puudutavates olulistest valdkondades. Seejärel selgitame välja, kuidas erinevad trendid valla elu võivad mõjutada – milline on prognoositav elanike arv Saku vallas aastal 2035, kuidas see jaotub erinevate vanusegruppide ja piirkondade lõikes ning millised tegurid veel võivad valda mõjutada. Selle info baasilt sõnastame peamised väljakutsed ja vajadused erinevate teemavaldkondade lõikes, formuleerime eesmärgid ja koostame tegevuskava eesmärkide saavutamiseks.

Arengukava koostame nii, et see jõuaks iga vallaelanikuni. Seeläbi oleme näinud ette erinevaid kaasamistegevusi alates elanike teavitamisest (Saku Sõnumid, valla koduleht, sotsiaalmeedia kanalid jne), võimalustest tutvuda arengukava töödokumentidega kuni võimaluseni rääkida kaasa valla probleemide, eesmärkide, kavandatavate tegevuste jms osas. Lisaks veel kohaliku omavalitsuse arengukava koostamisega seotud kohustuslikud avalikustamise ja teavitamise meetmed.

Esimese suurema ja olulisema sündmusena toimub 18. novembril 2023 Saku valla visioonipäev. Päeva esimeses pooles arutleme arengutrendide ja Saku valla arengut mõjutavate tegurite üle, teises pooles kaardistame töötoa formaadis juba täpsemalt valdkondlikud väljakutsed ja võimalused ning ootused Saku vallale aastal 2035. Täpsemat infot visioonipäeva kohta jagame juba üsna pea!

Jaauarist-veebruari 2024 viime läbi traditsioonilise vallaelanike rahuloluküsitluse, mille tulemusi võtame samuti arengukava koostamisel arvesse. Paralleelselt sellega korraldame kaasamistöötöad arengukava eesmärkide ja nende saavutamise teemal.

Lisaks korraldatakse ühiseid arutelusid vallavalitsuse liikmete ja volikogu komisjonide esindajatega arengukava koostamise olulisematel vaheetappidel, näiteks kui on valmis väljakutsete ja eesmärkide peatüki tööversioon, tegevuskava tööversioon jne.

Hoiame teid arengukava koostamisega kursis ja koostame üheskoos Saku vallale arengukava!

Kinnistul kompostimisest teavitamine

Saku Sõnumid

Tuletame meelde, et alates 1. jaanuarist 2024 on kõikjal Eestis kohustus biojäätmekogumise kohal liigiti koguda ning neid kompostida või jäätmevedajale üle anda. Biojäätmekogumismahuti tuleb jäätmevedajalt võtta kõigil, kes oma kinnistul ei komposti.

Jäätmevedaja kogumismahutist loobumiseks tuleb kõigil kompostijatelt esitada avaldus koos kompostri pildiga 1. jaanuariks 2024.

Avaldus on kinnituseks, et kogute

biojäätmekogumise kohal liigiti ja võtate need tekkekohal ringlusesse. Avaldust saab esitada vaid kinnistuomanik ja seda saab teha veebis: Taotlused–Keskkond–Kinnistul kompostimisest teavitamine.

Avalduse esitamisel tuleb valida: TAOTLE KOMPOSTIMIST, mitte taotle vabastamist.

Avalduse esitamiseks on vajalik ID-kaardi lugeja, Mobiil-ID või Smart-ID.

NB! Kõik kinnistud, kuhu soetatati 2022. aastal projekti „Biojäätmekogumise

arendamine Saku vallas“ raames vallalt kiirkomposter (kodukomposter), on juba jäätmevaldajate registrisse sisestatud ning ei pea kompostimisest avalduse teel eraldi teada andma. Registrisse on kantud ka need, kellel juba on jäätmevedajalt biojäätmekogumismahuti tellitud ning ka nendel pole vaja avaldust esitada.

Täpsem info biojäätmekogumise kohta ja kompostimise tingimused on Saku valla kodulehel

<https://www.sakuvald.ee/biojaatmed>

OLULISED NUMBRID

Hädaabinumber
(kiirabi, pääste, politsei)
Perearsti nõuandeliin

112

1220

Piirkonnapolitseinik Enely Meho
Piirkonnapolitseinik Kätlin Murre
Vastuvõtt kokkuleppel
Volitatud loomaarst

5887 1994

5855 7455

504 1060

Männikäbide rühma vahva päev hiiglasliku porgandiga

Lasteaed TERAKE, MÄNNIKÄBI RÜHM

Terakese lasteaia Männikäbi rühmas käib Kristjan, kes maal vanaema juures aiasaadusi üles noppides tegi huvitava lei. Nimelt avastas ta porgandeid üles võttes, et üks neist ei taha kuidagi maa seest välja tulla. Ta muudkui tiris ja tiris, kuid porgand ei liikunud paigast. Seepeale kutsus ta appi vanaema, kes pidi selle porgandi maa seest labidaga välja kaevama. Oh seda üllatust ja rõõmu, mis neile siis hiiglasliku porgandi näol vastu vaatas!

Uhke ja õnnelik Kristjan soovis oma leidu õpetajatele ja rühmakaaslastele näidata. Mõeldud tehtud. Kui porgand lasteaeda jõudis, said lapsed õpetaja juhendamisel kogu päeva vältel õppetegevusi teha – mõõta, kaaluda, võrrelda, arvutada ja näidendit lavastada.

Kui päev oli õhtusse jõudnud, hakkas õpetaja Sigrid googeldama Eesti suurimat porgandit ja oh üllatust – sel hetkel oli see tema käes. Porgandi jõu- ja ilunumbrid olid: 35 cm pikk, 1508 g raske ja 26,5 cm ümbermõõduks. Õpetaja andis imepärasest leiust teada TV3 uudistele, kes olid loo tegemisest paugupealt huvitatud. Nii asusidki õpetaja Sigrid ja õpetaja abi Hanna-Leena filmima ja intervjuerima. Koostöö TV3ga sujus imeliselt ning õhtul võis terve Eesti meid näha ja kuulda.

Nagu muinasjuttudes kombeks, on lõpp imeline. Nii ka meil. Hiiglaslik porgand sai kuulsaks ning terve Männi-

käbide rühm sai maitsvast porgandi-pirukast kõhud täis.

Fotod: Sigrid Tammel

Sügisene aiajäätmete vastuvõtt Saku jäätmejaamas

MERILI RING | keskkonnakaitse inspektor

Foto: Merilin Piirsalu

25. oktoobrist 5. novembrini võtab Saku jäätmejaam valla elanikelt vastu piiramatus koguses aia- ja haljastujäätmekude.

Aia- ja haljastujääde on taimne kude, lehed, rohi, okkad ja peenemad oksad. Jämedamad ja pikemad oksad saab samuti jäätmejaamas tasuta ära anda, kuid suuremad kogused (üle 2 m³) palume viia Männiku külas asuvale SLG Energy OÜ platsile, kus jäätmete ülevõtte on samuti tasuta.

Kogumiskampaania väliselt võetakse aia- ja haljastujäätmekude tasuta vastu 0,6 m³ (600 liitrit) päevas. Aia- ja haljastujäätmekude põletamine ning võõrale kinnistule ladestamine on Saku valla territooriumil keelatud.

Saku jäätmejaam asub Saku alevikus Tiigi tn 15.

E-T SULETUD

K-R 12-19

L-P 11-18

Saku Lõviklubi alustas hooaega tempokalt

TAIVO PUUORG | LC Saku pressisekretär

Kui tavapärast alustab Saku Lõviklubi oma uut hooaega septembris esimese klubiõhtuga, siis sel aastal sai hooaeg vahva stardi juba augustis. Värske klubi president veli Mihkel Luigase eestvedamisel pakuti kohvikut Tallinna Linnateatri suveetendusel „Sünnipäevapidu“. Nagu lõvidele kombeks, siis koguti raha heategevuseks ning kohvikupidamist jätkus üheteistkümneks õhtuks.

Klubihooaja kuulutasime avatuks 7. septembril, mil keskpäeval viis klubi esindus oma headele toetajatele tänukirjad ja suured pizzad Okka-teelt. Suur aitäh teile – Saku Õlletehas, Saku Kultuurikeskus, Kohvik UKAS, Saku Maja, Rocco, Saku Vallavalitsus, F-Transport, Saku Gümnaasium ja Avantirent. Klubiõhtut alustasime sopsuvõistlusega tuliuuel välikorvpalliväljakul Nurme tänaval. Uue väljaku idee algatajaks ja rajamise eestvedajaks oli klubiliige Kaur Lohk. Väljaku rajamisele pani oma õla alla ka Saku Lõviklubi. Õhetavate ja rõõmsate nägudega lõvid asusid joonele, et selgitada enda hulgast see kõige täpsem. Loopisime palli palju loopisime, aga kolme täpsema sopsutaja hulgas olid ikka Tanel, Harry ja Timo. Kõige tugevama närvi ja kindlama käega oli seekord veli Tanel.

Õhtut jätkasime gümnaasiumi majas klubikoosolekuga. Paika said tegevusplaan järgmiseks hooajaks ning otsa sai vaadatud erinevatele heategevusprojektidele. Traditsiooniliselt kogume vahendeid heategevuseks läbi ühise tegevuse – heategevuskalendrid, jõululaulmine, Kogupere jõulutelgis osalemine, Saku Kevadlaada korraldamine. Kuigi uusi abivajajaid ja projekte võib veel lisanduda, siis kindlasti soovime jätkata panustamist Saku laste silmakontrolli. Oleme seda läbi viinud kõikide Saku valla koolide 3. klassi laste hulgas. Tulemused ei ole kahjuks rõõmustavad. Ikka on avastatud lapsi, kelle nägemine on sedavõrd halb, et see mõjutab õppetööst osavõttu. Toetades eelkõige oma kogukonna abivajajaid, siis panustame Kajamaa kooli ekskursioonifondi. Siinkohal on teretulnud lugejate ideed, millised võiksid olla järgmised projektid kogukonna heaks.

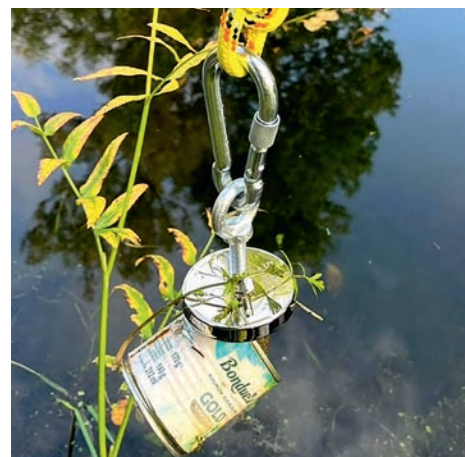

Lõvid uue korvpalliplatsi avamisel.

Fotod: erakogu

Värske klubi president Mihkel Luigas ei peljanud jõe puhastamiseks saamise nimel jahedasse vette hüpata.

Magnet oli jõe puhastamisel tänuväärne tööriist.

Üks tähtis hetk klubi jaoks oli klubikoosolekul veel. Toimus klubisse vastuvõttuseremoonia ehk ristimine uuele velile ja lõvile – tere tulemast klubisse Timo Sildvee! Oktoobrit alustasime ülla eesmärgiga – anda oma panus Sakut läbiva Vääna jõe puhastamisse. Oktoobrikuu esimese pühapäeva hommikuks oli Saku Õlletehase parklas ootamas kaks rohelist prügikonteinerit. Kogunenud talgulistele jagati õpetussõnad ning anti kaasa elevust tekitanud magnetid. Nööri otsas magnetid tuleb visata vette, sikutada siis mööda põhja veest välja ning loota, et külge jääb mõni metalliese. Magnetid andis klubile kasutada Seiklusfirma 360 kraadi.

Loodame, et vatti saanud viskekäed on uudest harjutusest juba taastumas. Mida kõike meie armas Vääna jõgi endas peitis – ohtralt mitmesuguseid rehve, kilet, taarat, torusid, aiavõrku ja palju

muud koledat. Päeva suurimad leiud tõi välja president Mihkel, tõmmates selga kalipso ning pähe prillid ja hüpatas vette tundmatus kohas. Lisaks muule puidu-padile oli saagiks üks tummine külmkapp ja 200-liitrine metallvaat. Uskumatu, et üht külmkappi tundub mõistlikum jökke tirida kui jäätmejaama viia. Üks üllatus siiski veel – koos krossitsikli rehvi sai veest välja tõmmatud parima elu ja tervise juures vend vähk. Seega on lisaks ohtrale prügile meie armsas jões toimetamas elusloodus.

Talgupäeva lõpetas oma tuntud headuses Rocco seljanka ja janu kustutas Vichy vesi. Täname kõiki osalejaid ja toetajaid! Saku Lõviklubi uus hooaeg on alanud tegusalt ja tempokalt ning anname endast parima, et sama hooga jätkata. Meie järgmiste tegevustega saate ennast kursis hoida läbi Facebooki, kus oleme SAKU LIONS KLUBI nime all.

Töötukassa pakub alustavatele ettevõtjatele toetust ja nõustamist

PILLE KANNISTO | Eesti Töötukassa

Enamasti saavad ettevõtted alguse kellegi ideest ja unistusest. Oma ettevõttega alustamine nõuab aga lisaks heale ideele ka rahalisi ressursse ja ettevõtlusalaseid teadmisi.

Alustavale ettevõtjale pakub Eesti Töötukassa ettevõtlusega alustamise toetust (EVAT) 6000 eurot ja erinevaid teenuseid ettevõtja abistamiseks.

Töötukassast saab ettevõtluse alustamise toetust taotleda töötü või vanaduspensionialine, ennetähtaegset vanaduspensioni ja päästeteenistuja toetust saav isik. Taotleja peaks olema vähemalt 18-aastane ja omama ettevõtluse alast kogemust, majandusalast haridust või olema läbinud ettevõtluskoolituse. Kui aga vajalik kogemus või haridus puudub, siis saab ettevõtluskoolituse läbida töötukassa kaudu, selleks pöörduge oma konsultandi poole töötukassas.

EVAT taotlemiseks tuleb esitada avaldus, äriplaani, CV ja ettevõtte finantsprognosis lähemaks kolmeks aastaks. Äriplaani koostamise juhendi leiab töötukassa kodulehelt.

Mõnedel juhtudel EVAT toetust ei anta, näiteks maksuvõlglastele, suure riskiga äriplaanidele, elatisvõlglastele ja ettevõtluskonto omanikele. Toetust ei anta ka neile, kellele kuulub või kellele avalduse esitamisele eelnenud kuue kuu jooksul kuulus osa täis- või usaldusühingust või rohkem kui 50 protsenti muust äriühingust. Seda põhjusel, et

toetus on mõeldud alustavale ettevõtjale, mitte olemasoleva ettevõtte omanikule.

Töötukassa kodulehel äriplaani juhendis on küsimused taotleja senise ettevõtluskogemuse kohta, samuti tuleb kirjeldada oma tulevast klienti: kes ta on ning millist tema vajadust ettevõtja rahuldama hakkab. Äriplaanis tuleb anda ülevaade oma tootest või teenusest. Turunduse ja müügi osas on vajalik kirjeldada tegevusplaani. Samuti on küsimused toote hinnastamise, partnerite jm kohta.

Äriplaani koostamine aitab ka toetuse taotlejal enda jaoks kaardistada oma teekonda ning näha võimalikke ohukohti ja võimalusi. Kes ei ole varem ettevõtlusega tegelenud, ei pruugi osata kõikide aspektide peale mõeldagi, seega tasub äriplaani suhtuda kui enda abilissee keerulisel, kuid samas kordaminekuid pakkuval teekonnal ettevõtjana. Samuti aitab äriplaani mõelda oma plaani B peale ehk kui mõni asi ei lähe plaanipäraselt, millised on siis alternatiivid.

Äriplaani koostamisel saab alustav ettevõtja abi maakondlikest arenduskeskustest, Tallinna Ettevõtluskeskusest ja Tallinna Ettevõtlusinkubaatoritest.

Oma ettevõtte võib asutada ka kahekesi, sel juhul on toetussumma 12 000 eurot, kuid oluline on, et mõlemad taotlejad vastaksid seatud tingimustele. Töötukassa kodulehel EVAT korduma

kipuvates küsimustes leiab ilmselt enamusele oma küsimustele vastused.

2022. aastal toetas töötukassa 399 ettevõtte alustamist EVAT toetusega, neist Tallinna ja Harjuma piirkonnas oli 126. Kõige enam said 2022. aastal toetust töötleva tööstuse ning kutse-, teadus- ja tehnikaala valdkonna äriplaanid.

Töötukassa pakub ettevõtluse toetamise teenuseid EVAT toetuse saanutele ning samuti neile, kes on alustanud ettevõtlusega töötukassa toetuseta ja kellel on vähenenud töövõime. Ettevõtluse toetamiseks võib töötukassa hüvitada koolituskulu ja individuaalse mentorluse kulu kokku kuni 2500 eurot, sealhulgas individuaalse mentorluse kulu kuni 1250 eurot.

Samuti on võimalik saada tasuta nõustamist mentorklubis. Teenuse eesmärk on toetada äriplaani elluviimist ja jätkusuutlikkust.

Taotluse saab mugavalt esitada e-töötukassas. Oluline on meele pidada, et oma ettevõtte tuleb asutada pärast toetuse kättesaamist.

Rohkem infot ettevõtluse alustamise toetusest leiate töötukassa kodulehelt. Küsimuste korral palume pöörduda ettevõtlustoetuse osakonna poole, aadressil evat@tootukassa.ee.

Töötukassa soovib kõikidele tulevastele ettevõtjatele julget pealehakkamist!

Foto: Eesti Töötukassa

TÖÖTUKASSA TALLINNA VÄRBAMISPÄEV

toimub 8.11 kell 10-13 Lauluvaljaku kahel korrusel.

Tasuta üritusel pakub tööd kuni 50 erineva sektori tööandjat, kohapeal pakuvad tuge ka Töötukassa töötajad. Professionaalse pilgu karjäärile heidab soovi korral karjäärinõustaja, Euroopas töötamise huvilisi informeerib EURES konsultant ning juriidilistes küsimustes toetab Tööinspeksioon.

Tule 8.11 Lauluvaljakule Töötukassa Tallinna värbamispäevale!

Kuidas hoida vaimset tervist ja abi saada?

TIINA SAKS | Saku Tervisekeskuse vaimse tervise öde

Vaimne tervis – mis see on? Miks kõik sellest räägivad? Kas ma pean sellest teadma?

Vaimset tervist kirjeldatakse kui heaoluseisundit, milles inimene on võimeline end teostama.

- ♦ Ta tuleb toime oma igapäevase elu pingete ja stressiga.
- ♦ Ta on võimeline osalema sotsiaalsetes suhetes ning looma lähisuhteid.
- ♦ Ta suudab töötada tulemusrikkalt ning on võimeline andma oma panuse ühiskonna hüvanguks.

Vaimne tervis on oluline ja lahutamatu osa inimese tervisest, mõjutades nii käitumist, mõtlemist kui ka tundeid. **Selle heaolutunde säilitamiseks peame me tähelepanu pöörama ka oma vaimsele tervisele ning ohumärkide ilmnemisel pöörduma abi saamiseks vastava eriala spetsialistide poole.**

Vaimset tervist ja heaolu mõjutavad paljud tegurid, näiteks keskkond, kus me elame ja töötame, eluviisid ja hoiakud, mille kujundame, samuti pärlilikus ja geenid.

Milline on meie positiivne ja negatiivne vaimne tervis?

Positiivne vaimne tervis ja heaolu on tagatud, kui meil on:

- ♦ Meelerahu ja positiivne minatunnetus
- ♦ Rahulolu elu ja suhetega
- ♦ Head toimetuleku- ja sotsiaalsed oskused
- ♦ Hea füüsiline tervis
- ♦ Perekondlik kuuluvus
- ♦ Toetav õpi- ja töökeskkond
- ♦ Majanduslik kindlustatus
- ♦ Arstiabi jm tervishoiuteenuste kättesaadavus

Negatiivse vaimse tervise riskteguriteks on:

- ♦ Madal enesehinnang
- ♦ Vähesed toimetulekuoskused
- ♦ Puudulikud sotsiaalsed suhted
- ♦ Krooniline stress
- ♦ Ebakindlus ja läbikukkumine koolis
- ♦ Erinevad sõltuvused
- ♦ Kuritarvitamine või vägivald

Sagedasemateks vaimse tervise probleemideks on meeleoluhäired, depressioon, ärevushäired, läbipõlemise sündroom.

Foto: Pexels

(füüsiline, seksuaalne või emotsionaalne)

- ♦ Füüsilise ja/või vaimse puude olemasolu
- ♦ Toetavate teenuste puudumine või piiratud ligipääs neile teenustele.

Millised on sagedasemad vaimse tervise probleemid?

Sagedasemateks vaimse tervise probleemideks on meeleoluhäired, depressioon, ärevushäired, läbipõlemise sündroom. Neid probleeme võib esineda kõikidel inimestel terve elukaare vältel. Vaimse tervise häirete suhtes on haavatavamad noorukid ja noored täiskasvanud, väiksema sissetulekuga inimesed, töötud ning ka eakad. Probleeme ei ole alati lihtne väliselt hinnata. Vaimse tervise häirega on juba tegemist, kui negatiivsed mõtted, häirivad tunded ning neile vastav käitumine enam ei möödu ning need sümptomid hakkavad segama igapäevaeluga toimetulekut. Siis on vaja abi otsida kas vaimse tervise õelt, perearstilt või psühhiaatril.

Oluline on meeles pidada, et vaimse tervise probleemides pole keegi ise süüdi

Mida teha, kui märkad, et vaimse tervisega on probleeme? Kust saad abi?

Oluline on meeles pidada, et vaimse tervise probleemides pole keegi ise süüdi – meeleoluhäired, depressioon, ärevushäired on haiguslikud seisundid, millel on mitmeid erinevaid põhjuseid. Vaimse tervise häired on osaliselt või täielikult ravitavad. Ravi on kiirem ja tõhusam, kui pöörduda juba varakult professionaalset abi saama.

Alustada võiks märkamisest, kuulamisest ja mõistmisest, kui kellelgi on mure või probleemid.

Kui endal on mure või stressirohke aeg, siis ei tasuks oma muredega üksi jääda. Esmalt räägi lähedase või sõbraga. Professionaali poole peaks pöörduma siis, kui ei suuda ise oma olukorraga toime tulla või kui näed kedagi, kes abi vajaks ning ei julge ise abi küsida.

Professionaalset abi saad:

- ♦ Perearstilt
- ♦ Vaimse tervise õelt
- ♦ Psühholoogilt, nii kooli- kui ka kliiniliselt psühholoogilt
- ♦ Psühhiaatril

Peaasi.ee vaimse tervise spetsialistist e-nõustamise teel: <http://peaasi.ee/kysi-noustajat/>

Kust Saku valla elanik peaks vaimse tervise probleemide korral abi otsimisega alustama?

Vaimse tervise probleemide korral on inimese esimene kontakt esmasandri tervisekeskuse. Sakus on see Saku Tervisekeskus, kus perearstid koos pereõdedega osutavad üldarstiabi. Saku Tervisekeskuse meeskonda kuulub 2023. aasta veebruarist ka vaimse tervise õde. Ta on erioskuste ja teadmistega spetsialist, kes on spetsialiseerunud vaimse tervise õenduse erialal. Ta kuulab esmalt ära patsiendi mure, seejärel hindab ja analüüsib vaimset tervist, nõustab patsienti ja tema lähedasi, õpetab eneseabivõtteid, vajadusel suunab edasi teise eriala spetsialisti juurde (nt psühhiaater, psühholoog, kliiniline psühholoog), tutvustab erinevaid teraapiaid.

Saku Tervisekeskuse vaimse tervise õde Tiina Saks. Foto: erakogu

KUIDAS HOIDA OMA VAIMSET TERVIST?**Kõige suurem abimees oled SINA ISE. Vaimset tervist aitavad hoida:**

- ♦ Tasakaalus puhkus ja töö.
- ♦ Hea uni, 7-8 tundi, on ka neid, kes vajavad isegi 9 tundi und.
- ♦ Regulaarne liikumine vähemalt 30 minutit päevas.
- ♦ Tasakaalustatud toitumine, 3-4 korda päevas.
- ♦ Vältida tuleks suitsetamist, alkoholi ja muid mõnuaineid. Nendest pole kasu vaimse tervise probleemide leevendamisel. Hetkelise heaolutunde järel need hoopis süvendavad meeleolu langust ja masendust.
- ♦ Oluline on ka heade ning mõistvate suhete hoidmine oma lähedaste ja sõpradega.

- ♦ Alates käesoleva aasta 1. septembrist võtab vaimse tervise õde vastu Saku Tervisekeskuses ette registreerimisega E-R kell 8-16.
- ♦ Vaimse tervise õe teenust rahastab Tervisekassa.
- ♦ Saku Tervisekeskuses võtab vastu vaimse tervise õde Tiina Saks. Tiina on omandanud Tallinna Tervishoiu Kõrgkoolis magistrikraadi terviseteaduses, spetsialiseerumisega vaimse tervise õeks.

Sakus alustab Gordoni perekool

Gordoniperekool on suhtlemiskoolitus lapsevanemale, kellel on tekkinud mured või küsimused seoses laste kasvatamisega ja peresuhetega.

Gordoni perekooli suhtlustreeningule on oodatud Saku valla lapsevanemad, kes:

- väärtustavad häid peresuhteid;
- soovivad teadlikumalt toetada oma lapse arengut enesekindlaks täiskasvanuks kujunemisel;
- tahavad osata toime tulla keeruliste suhteolukordadega.
- Koolitusel saab õppida ja harjutada:
- kuidas tulla toime lapse jonni ja vastupanuga;
- kuidas ennast vanemana kehtestada nii, et suhted ei saaks kahjustada;
- kuidas last kuulamise abil rahustada;

- kuidas seada piire ja koduseid reegleid nii, et pereliikmed neid järgiksid;
- kuidas ära hoida ja lahendada konflikte pereliikmete vahel;
- kuidas vanemana jaksata ja enda vajaduste eest seista.

Põhiteemad: aktiivne kuulamine, kehtestamine, konflikti lahendamine

Meetodid: lühiloengud, rühmatööd, kogemuste analüüs, rollimängud, arutelud

Koolitaja: Külli Natka on pereterapeut ning Perekoolitusühing Sina ja Mina litsentseeritud koolitaja. Loe lisaks <http://www.sinamina.ee/ee/koolitused/gordoni-perekool/>

Koolitus koosneb kaheksast kohtumisest

ja toimub Teaduse 1, Saku Gümnaasiumi hoones, ruumis 209.

19.10, 26.10, 2.11, 9.11, 16.11, 23.11, 30.11 ja 7.12 neljapäeva õhtuti kell 17–20

Osalemiseks palume registreeruda anu.mesila@sakuvald.ee

Osalustasu ühele lapsevanemale on 25 eurot.

Osalustasu palume kanda Perekoolitusühing Sina ja Mina arvele EE162200221068420168, selgitusse Gordoni perekool Sakus.

Grupi suurus: kuni 16 lapsevanemat. Koolitus toimub MTÜ Perekoolitusühing Sina ja Mina „Pere-ja lastesõbralikke väärtusi toetavad ning tasakaalukamad vanemad“ raames, mida rahastab Sotsiaalministeerium.

Tule osalema huviringide avatud proovides ning leia endale uus ja tore harrastus!

MERILIN PIIRISALU

11.–22. oktoobrini toimub üle-eestiline täiskasvanuharidust populariseeriv ja õppimisvõimalusi tutvustav täiskasvanud õppija nädal (TÕN), mil pööratakse erilist tähelepanu täiskasvanueas õppimisele ja arenemisele. Sel ajal saab ka Saku vallas osaleda põnevatel tasuta koolitustel, aga ka mitmete huviringide avatud proovides.

Kuumad ladina rütmid

TÕN-i raames on Saku vallas palju avatud tantsutunde. 17. oktoobril kell 18.30 toimub Saku Kultuurikeskuse 3. korruse saalis Latindance Panter avatud trenn. Juhendaja **Evelly Vaigur** ütleb, et ladina tantsutreening sobib igas vanuses naistele ning on erakordne võimalus arendada plastilisust ja avastada endas tantsukuninganna. „Meie trennis on väga hea võimalus kohtuda teiste tantsuarmastajatega, leida uusi tutvusi ja sõpru, osaleda laagrites ja töötubades. Lisaks tunneb iga naine meelipaitava muusika saatel ühendust sisemise naislikkusega.“

Kellele meeldib avatud osa treeningust, saab jääda algajate trenni. „Proovitrennis tantsime Eestis populaarseks saanud lihtsat tantsu bachata, millega igaüks väga hästi hakkama saab. Selga tuleks panna mugavad riided ja jalga õhukese tallaga jalanõud, näiteks nahksussid,“ ütleb treener. Ta julgustab huvilisi

kindlasti liituma. „Tempokalt liikudes vallandub heaolutunne ning tants on ka hea võimalus paremasse vormi saada ja seda hoida. Lisaks võib tantsuõpe olla humoorikas. Treenerina teen kõik, et pime ja jahe hooaeg oleks päikesesoojust täis. Alusta kohe ja võta sõbranna ka kaasa!“ soovitab Evelly Vaigur.

Rahvatantsu radadel

Kellele meeldivad aga rahvalikud rütmid, need on 17. oktoobril kell 19 oodatud rahvatantsurühma Saku Sanglejad segarühma proovi, mis toimub Saku Gümnaasiumi algkooli majas. Sanglejate repertuaaris on nii folkloorseid kui lavastatud tantse ning kindlasti on mõni neist väikese vimkaga: näiteks mehed oskavad edukalt tantsida mitme naisega korraga. Sanglejate omapärase nime päritolu kohta on rahvasuus mitmeid mälestusi. Kes mäletab, et nimi tuleb „Tuljaku“ sangvõttest, kes teab, et naisrühm olevat mehi tantsima meelitades lubanud pärast trenni ühe õlle. Oli sellega, kuidas oli, Sanglejad tunnevad alati rõõmu heast seltskonnast ja eesti rahvakultuurist.

„Avatud proov algab soojendusega, seejärel õpime ja kordame tantsudeks vajalikke samme ning kombinatsioone. Tunni teises pooles tegeleme tantsude õppimisega ja kordame juba õpitut,“ tutvustab juhendaja **Anni Ulmas**.

„Ootame avatud tundi eelkõige segapaare, aga ka julgeid mehi. Kõik huvilised saavad meiega treeningu kaasa teha ja kindlasti ka tantsida. Kaasa tuleb võtta hea tuju, vahetusjalanõud ja selga mugavad riided.“

Juhendaja lisab, et kuigi hetkel on liikmete arv rühmas täis, ootavad Sanglejad alati uusi tantsijaid (eriti mehi) ning piisava huvi korral võib avada uue segarühma.

Seltskonnatantsu saladused

Kes on mõelnud aga seltskonnatantsude selgeks saamise peale, need on lahkesti oodatud 18. oktoobril kell 19.45 seltskonnatantsu avatud trenni, mis toimub Saku Gümnaasiumi algkooli majas. Juhendaja **Kristina Tarmeti** sõnul saab proovitrennis hea pildi, mida seltskonnatants endast kujutab. „Kõik saavad kohe ka ise tantsimist proovida, seega võtke kaasa kaasa mugavad jalanõud. Kindlasti tantsitakse aeglast valssi, ruudurumbat ja cha cha cha'd. Pole põhjust karta, et ei oska, sest trenn ongi selleks, et õppida ning meie treenerid on väga sõbralikud. Kindlasti saate hea emotsiooni,“ ütleb Kristina Tarmet.

Seltskonnatants on väga hea viis koos abikaasa või elukaaslasega uut oskust omandada. Kui olete pidudel käies mõelnud, et tantsuoskus võiks parem olla või igatsete iganädalast tantsimist, siis on seltskonnatants just teile.

See pole veel kõik

Nimetatud kolm tantsutrenni pole aga sugugi kõik, millest oktoobrikuus osa saada. Huvilisi ootavad ka segakoor Tuljak, Saku Mandoliinid, ukuleeleansambel Sakuleeled ja seeniortantsurühm Kiisatarid. Lisaks võib tutvust teha kõhutantsu ja linetantsuga (vt täpsemat kava kõrvalehel). Seega, kui oled huvi tundnud tantsimise, laulmise või pillimängu vastu, siis praegu on õige aeg nendega lähemalt tutvust teha, sest tasuta proovid tuuakse põhimõtteliselt koju kätte. Vabalt võib juhtuda, et leiad endale uue ja toreda hobi.

Saku Sanglejate segarühm Saku laulu- ja tantsupäeval.

Foto: Merilin Piirsalu

11.-22. oktoober 2023

TÄISKASVANUD ÕPPIJA NÄDAL

Saku vallas

Ülevaade TÕN 2023 raames toimuvatest tegevustest

Osalemiseks on vajalik registreerimine.
Vaata kõiki üritusi ja registreeri www.sakuvallakalender.ee

12. oktoober

11.00–13.00 Tuleohutusosalane koolitus „Tuletöö tegemise nõuded”.
Veebikoolitus.

17.30–19.00 Veipimine – süütu maitsega pulk või sõltuvust tekitav lõks? – koolitaja Brit Mesipuu.
Saku Gümnaasiumi suures saalis.

18.00–19.30 Kalisteenika workshop
Saku Spordikeskuses.

13. oktoober

17.30–19.00 Töötuba pakendijäätmete sorteerimisest ja kollase koti teenusest Saku Gümnaasiumi sööklas.

14. oktoober

11.00–12.00 Meditatsiooni hommik
Saku Gümnaasiumis.

15. oktoober

12.00–16.00 Looduses pildistamise koolitus – fotograaf Sven Zacek.
Saku Gümnaasiumis ja Saku mõisapargis

15.00–16.00 Ukuleeleansambli SAKULEELED avatud proov Saku Valla Kultuurikeskuses, ruum 111.

18.00–19.00 Linetantsu avatud trenn Kiisa Vabaajakeskuses.

16. oktoober

17.30–19.00 Kõrede kaitsest Eestis – seminari läbiviija Iiti Miina Ulmas.
Saku Vallamajas, Juubelitamme tee 15.

18.00–19.15 Kõhutantsu avatud trenn Saku Valla Kultuurikeskuses, 3. korruse peegelsaalis.

18.00–21.00 Segakoor TULJAK avatud kooriproov Saku Valla Kultuurikeskuses, ruum 111.

17. oktoober

11.00–12.00 Saku päevakeskuse lauluklubi Saku Valla Kultuurikeskuses, ruum 111.

15.00–16.30 Seenioritantsurühma Kiisatari avatud proov Kiisa Vabaajakeskuses.

15.30–17.30 Orkestri Seeniormandoliinid avatud proov Saku Valla Kultuurikeskuses, ruum 111.

18.00–20.30 Rahvusliku käsitöö avatud töötuba Saku Valla Kultuurikeskuses, ruum 024.

18.15–20.30 Saku Mandoliinid avatud proov Saku Valla Kultuurikeskuses, ruum 111.

18.30–19.00 Latindance Panther avatud trenn Saku Valla Kultuurikeskuse 3. korruse peegelsaalis.

18.30–20.00 Finantskoolitustesarja „Kuidas luua rahaline vabadus ja investeerida nii, et passiivne sissetulek kataks ära igapäevased elamiskulud?” esimene koolitus – investor, koolitaja Jaak Roosaare.
Saku Vallaraamatukogus.

19.00–20.30 Saku Sanglejad segarühma avatud trenn Saku Gümnaasiumi algkooli maja aulas.

18. oktoober

16.00–18.00 Kooli ja kodu koostöö võimaluste avatud arutelu Kajamaa

Kooli tugimeeskonnaga koos vahva kokkamise töötoaga. Kajamaa Koolis.

17.30–19.00 Online kelmused ja kuidas nende ohvriks langemist vältida – abipolitseinik Jaan Vaabel.
Saku Gümnaasiumis, ruum 208.

19.45–21.00 Seltskonnatantsu avatud trenn Saku Gümnaasiumi algkooli majas.

19. oktoober

17.30–19.00 „Male on vormilt mäng, sisult kunst ja mängu valdamise raskuse tõttu teadus” T. Petrosjan – koolitaja Viive Tutt.
Saku Valla Kultuurikeskuses, ruum 105.

18.00–19.30 Tugevate tunnetega toimetulek koostöös erilise ja põneva lapsega – koolitaja Merike Angerjäär.
Saku Lasteaias Terake, Pargi 27, Saku.

20. oktoober

14.30–16.00 Eakate digikoolitus algajatele ning 16.15–17.45 eakate digikoolitus edasijõudnutele Saku Gümnaasiumis, ruum G312.

21. oktoober

15.00–17.00 Struktuurse akrüülmaali töötuba Kilde Studios, Üksnurme tee 8, Saku.

22. oktoober

11.00–13.30 Kangast poekottide tootmise töötuba KUUTis, Kurtna tee 33, Kurtna.

Kodukokad naudivad küpsetamist ja teistele rõõmu valmistamist

KATRE LAIDLA ja CAROLINA ALEV | Kurna Kooli meediaring

Küllap on paljud märganud Facebookis aeg-ajalt üleskutseid, kus pakutakse kodus valmistatud küpsetisi.

Ka Saku vallas tegutseb mitmeid hobikokkasid, kes köögis tegutsemist naudivad ning teistelegi hõrgutisi valmistavad. Võtsime ühendust kahe kodukokaga, et nende tegemistest pisut lähemalt rääkida.

Muuhulgas jagavad nad lugejatega ka ühte oma lemmikretsepti.

Cardo Annola – noormees, kes naudib küpsetamist

Saime Cardoga kokku Saku Valla-raamatukogus ning hetkeks tabas meid üllatus – vastas istus nii noor poiss. Cardo on 13-aastane noormees, kelle hobiks on viimased kolm aastat olnud küpsetamine. Ta on juba mitu aastat küpsetanud, algul koos vanaemaga, aga hiljem ka iseseisvalt. „Esimesed küpsetised tegin 9-aastaselt nii, et ema seisis kõrval. Päris iseseisvalt hakkasin küpsetama umbes 10-aastaselt.“

Huvi toidutegemise vastu tekkis kokanduse tunnist. „Lemmikud asjad, mida igal ajal hea meelega teen, on biskviittordid ja pasta bolognese.“

Cardo alustas siiski pere keskel katsetamisega, küpsetades vaid oma pere jaoks. Kogemustega kasvas julgus oma tooteid teistele pakkuda ning nii võtabki noor hobikokk nüüd ka tellimusi vastu.

Oma küpsetisi hakkas Cardo müüma üsna hiljuti, alles selle aasta augusti lõpus. „Kõige rohkem olen müünud biskviittorte, kuid oktoobri algusest plaanin ka küpsisetordid valikusse panna.“

Kodukokk Cardo Annola.

Cardo kätetöö.

Suurimaks väljakutseks peab noormees tähtpäevadeks tellitud tortide koguseid. „1.–3. septembrini valmistasin kuus biskviittorti, mis kokku kaalusid umbes 14 kilogrammi. See on väga suur kogus, mida täiesti üksi otsast lõpuni teha.“

Cardo eelistab küpsetise algusest lõpuni ise valmis teha, kuid hädaolukorras on ta mõnikord biskviidid ka poest ostnud. „Enamasti teen tordid valmis eelmisel õhtul, et need jõuaksid piisavalt mahlaseks muutuda.“

Tortide kaunistamisel mõtleb ta disainid ise välja ning muid inspiratsiooniallikaid ei kasuta.

Äri kohta küsides vastas Cardo, et küpsetamine on tema jaoks hobi ning ta reklaamib ennast vaid Facebooki gruppides, seega on äriline pool rahulik. „Rohkem tellimusi oli septembri alguses, aga hetkel ei ole suuremaid tähtpäevi, seega on tellimusi vähem.“ Enamasti tellitakse tooteid sünnipäevadeks, kuid ta postitab reklaame ka enne suuremaid pühi. „Umbes paar nädalat enne tähtpäeva panen kuulutused Facebooki ja siis tuleb jällegi rohkem kliente. Eelistan, kui tellimus tehakse 4–6 päeva ette ning maksta saab järele tules.“

Cardoga saab ühendust võtta Facebookis või telefoni teel 5628 7303.

CARDO SOOVITAB

Väike kräsupea välimusega küpsisetort

Koostisosad

2 pakki Selga küpsiseid
250 g hapukoort
2 pakki 2,5% kohupiima
moosi
kaunistuseks marju

Valmistamine

Soovi korral kasta küpsised kohvi või piima sisse. Lao küpsised taldrikule. Lisa küpsisekihile moosi ja kohupiima. Korda sama protsessi veel kaks korda.

Purusta teine pakk küpsiseid ja pane kaussi. Vala peale 250 g hapukoort ja sega kokku. Vala segu tordile. Kaunista maitse järgi. Mina teen tavaliselt ka nii, et sulatan pisikese tüki piimašokolaadi ja teen õhukesed šokolaadiringid peale.

Kerttu Mänd – koduküpsetaja, kes armastab inimestele häid tooteid pakkuda

Kurtna külas ootas meid külla Kerttu, kelle koduuksest sisse astudes tundsiime kohe hõrgutavat kaneelilõhna. Kerttu mainis, et küpsetas meile värsked saia-kesi, et saaksime kohe proovida, mida ta pakub.

Kas küpsetamine oli juba väiksest peale hobi?

See tuli pigem hiljem, kui ma hakkasin omaette elama. Siis hakkasin rohkem katsetama ja proovima, väiksena pigem mitte.

Miks teile meeldib küpsetada?

Mulle meeldib uusi asju proovida ja meeldib rahulolu, kui saan inimestele midagi head pakkuda. Inimeste tagasi- side on just üks põhjus, miks ma küpsetan, see annab motivatsiooni juurde.

Mis on teie lemmikasi, mida küpsetada?

Kaneelisaiaid. Meie peres läheb neid hästi palju, need on küll tavalised ja lihtsad, aga kõigi lemmikud.

Mis on küpsetamise juures kõige suurem väljakutse?

Kas kõik tuleb välja, nagu peab. Vahepeal on juhtunud, et ei õnnestu ja siis tuleb otsustada alustada. Kui klient on tellinud ning on näha, et ikka üldse ei ole see asi, mis peaks olema, siis alustad uuesti, vahet pole, mis kell on.

Kas küpsetamine on hea äri?

Sakus on nii palju tegijaid ja ma olen üsna uus. Kuna tegijaid on hulgaliselt, siis tuleb endast märku anda, et konkurents püsida. Mina olen küpsetamisega ärina tegelenud umbes pool aastat. Arvan, et kui oled piisavalt hea, on see tulus äri.

Mis on teie kõige populaarsem toode?

Kringlid. Tundub, et Eesti rahvas on kringli usku. Soolased või magusad, vahet ei ole, see on kõige minevam kaup. Populaarne on ka Napoleoni kook, mida hästi palju küsitakse ja tellitakse.

Kust kohast teie küpsetisi tellida saab?

Mul on olemas koduleht, Facebook, Instagram – kõik vajalik on olemas. Kõige rohkem tellitakse läbi Facebooki.

Kodukokk Kerttu Mänd.

See on ka kõige kiirem viis, kuidas mind kätte saada.

Kui kaua tellimuse kättesaamine aega võtab?

Oleneb, millal tellimus tehtud on. On kliente, kes avastavad täna, et homme õhtuks oleks vaja midagi. Kui mul on vähegi võimalik tellimus vastu võtta, siis saan selle ka nii kiiresti ära teha, aga parem on, kui on vähemalt kaks päeva etteteatamisega.

Kui kaua te küpsetanud olete?

10–12 aastat, vaikselt hakkasin proovima, küpsetasin sõpradele ja sugulastele ning sealt see leviski edasi. Valmistan ka soolaseid võileivatorte ja kringleid, aga magusaid tooteid tellitakse rohkem.

Kui sa kooke ja torte teed, kust sa nende kaunistamiseks inspiratsiooni saad?

Õhtuti enne magamaminekut otsin ideid internetist ja proovin järele. Alati ei tule esimese korraga välja, seega teen esimese katsetuse koduste jaoks. Internetis ja YouTube'is on väga palju ideid, mis on lihtsalt ära seletatud ja pilt on kõrval, kuidas midagi teha. Muidugi käin ka koolitustel ennast harimas, et konkurents püsida.

Kas oled pagariks või kondiitriks õppinud?

Läbisin Pärnus pagar-kondiitri koolituse ja seal esimeses tunnis saingi aru, et see on minu huvi. Ma päris-päris pagar ei ole, aga koolitused ja kutse olen läbinud.

Millal kõige rohkem tellimusi tehakse?

Pigem mitmesuguste tähtpäevade paiku ja sünnipäevade ajal või suuremate koosviibimiste puhul. Pirukaid on korduvalt tellitud ka pulmajärgseks hommikuks.

Kerttu ettevõtte on ametlikult registreeritud, tal on olemas kõik tunnistused, tervisetõendid ja muu vajalik. Ta küpsetab hetkel oma koduköögis, aga tahaks tulevikus teha seda palgatööna ning avada oma kohviku.

Kerttuga saab ühendust võtta Facebooki, Instagrami või kodulehe kaudu kadakamarjapagar.ee

KERTTU SOOVITAB

Brownie retsept (kogus sobib 20–22 cm vormile)

Koostisosad

2 muna
1/2 tl soola
2 dl suhkrut
1 tl vanillisuhkrut
100g bitteri šokolaadi
140g võid
150 ml jahu

Valmistamine

Soojenda ahi 180 kraadini. Sulata või ja šokolaad (soovitan sulatada kuumaveevannil, siis ei ole kõrbe- mise ohtu). Vahusta munad mikseriga, lisa sool, vanillisuhkur, suhkur ja jahu. Lisa või ja šokolaadi segu ja mikserda veel. Pane 20 minutiks ahju. Võta korra-ks välja, pane foolium peale ja aseta veel 10 minutiks ahju ning ongi valmis. Oleneb ka, kui val- mis kooki soovid, minule meeldib peaaegu vedel, seega hoian ahjus umbes 20 minutit.

NB! Soe brownie on vanillijäätisega suurepärase.

Maailmakoristuspäev Saku vallas

KERLI LAUR | arendus- ja keskkonnateenistuse juht

Esimene ülemaailmne Maailmakoristuspäev ehk *World Cleanup Day* toimus 15. septembril 2018. Tegu oli maailma ajaloo suurima kodanikualgatusega (www.maailmakoristus.ee).

Eestis tegime sel aastal jälle rekordi – kokku osales ligi 56 000 vabatahtlikku. Ka Saku vald ei olnud erand ning mitmetesse piirkondadesse jätkus osalejaid, kes oma kogemusi jagavad.

Fotod: erakogu

Saku Lasteaed Terake

Kätlin Gyarmati, Pargimaja õppealajuhataja: „Kuna meie lapsed Terakeses alustavad prügi liigiti kogumisega juba sõimetest, siis on nad valdkonnast juba väga teadlikud. Lapsi üllatas kõige rohkem see, kui palju visatakse prügi maha, vaatamata sellele, et Saku alevik on õueprügikastidega hästi varustatud. Lapsed arvasid, et prügi ei tohi maha visata, sest see on kole ja lisaks lindude ja loomade jaoks eriti ohtlik, sest nad võivad prügi kogemata alla neelata.“

Saku Lasteaed Päikesekild

Merlin Kaselaan, Pübelehtede rühma õpetaja: „Maailmakoristuspäeval osalemine õpetab juba maast madalast tähele panema prügi meie ümber ja mõtlema, kas mina saan midagi teisiti teha. Näiteks oma prügi prügikasti visata!“

Laste emotsioonid olid juba sinist kummikinnast kätte pannes elevad. Prügi märgates joosti mitmekesi seda üles korjama. Mõni laps muutus lausa kurvaks, kui ei saanud ise kogu prahti üles võtta. Hasart oli sees.

Saime Saku pargis ringi tehes kaks kotti prügi. Nüüd on park palju puhtam ning meie oleme valmis järgmisel aastal Maailmakoristuspäeva projekti jätkama!“

Kajamaa Kool

Anna Aia, arendusjuht ja õpetaja: Kajamaa Koolis toimus 14. septembril kogu kooliperele prügi liigiti kogumise koolitus, mille viis läbi vallavalitsuse keskkonnakaitse inspektor Merili Ring. Koolituse lõpus said soovijad end proovile panna prügi liigiti kogumise mängus. Elevust tekitas, et ka õpetajate teadmised pandi proovile ning õpilasi haaras võistluskirg. Peale loengut oli võimalus 5.-9. klasside õpilastel anda enda panus puhtama keskkonna loomiseks Kajamaa külas.

Järgmisel päeval osalesid koristamises peamiselt algklassid. Igal klassil oli maa-ala, mille eest vastutati. Saku Vallavalitsus tõi kindad ja prügikotid.

Keskenduti peamiselt väikeprügile. Eraldi koguti suitsukonid kui keskkonnale väga ohtlikud jäätmed.

Õpilased osalesid aktiivselt ning olid väga tähelepanelikud, leidmaks ka varjatud prügi. Nii mõnedki lubasid kaasa lüüa Maailmakoristuspäeval ka oma kodukohas.“

USA saatkond koos suursaadik George P. Kentiga:

„USA saatkonnal oli hea meel taas käed külge panna Eestimaa looduse koristamisel. Saatkond on Teeme Ära! kampaaniapäeval osalenud esimesest päevast 2008. aastal ning olime kohal ka esimestel maailmakoristuse talgutel 2018. Ka sel aastal vedas ilmaga ning tegusa seltskonnaga Valdeku järve ümbruses koristades. Tore on tõdeda, et igal aastal on loodusesse vähem prügi maha jäetud.“

HAVI Logistics OÜ

Annika Sorokin, HR Manager: „HAVI üks strateegia on võimalikult väike jalajälg keskkonnale. Kuna oleme meeskonnaga traditsiooniliselt korraldanud igal sügisel koristuspäeva oma territooriumitel, siis sel aastal tekkis mõte panustada kogukonna heaks väljaspool oma valdusi. Sealt jõudsimegi Maailmakoristuspäevani.

Mul on siiralt hea meel, et meie meeskonnas on sedavõrd avatud inimesi, kes ei löö risti ette „teiste prügi“ koristamisel. Oldi üllatunud, et Valdeku järve ääres parkimisplatsidel ja metsa all vedeleb nii palju suitsukonisid, mokatubakat ja muud prügi, mida inimesed on maha jätnud. Emotsioonid olid aga koristuse lõppedes kõigil endiselt kõrgel. Usume, et ühekoos suudame palju!“

Saku Õlletehas AS

Evelin Greenbaum, personali- ja administratiivspetsialist: „Päikesepaistelisel 15. septembril näpistasid paljud Saku Õlletehase töötajad tunnikese tööpäevast, et osaleda Maailmakoristuspäeval. Sedapuhku löime läikima Männiku Wakepargi ümbruse ratta-, kõnni- ja sõiduteede äärse parkla, metsaaluse ja liivaranna. Keskendusime küll väikeprügile, mille seas oli enim suitsukonisid, klaasikilde, pudelikorke ja penoplasti, kuid toime metsast ära ka suure isereflekteeruva liiklustähise.

Saku Õlletehas on juba aastaid Maailmakoristuspäeva talgutest osa võtnud, et anda abikäsi loodusele ja panustada Saku valla puhtamaks muutumisele.“

L'Oreal Baltic Eesti

Elisabeth Lomp, müügiassistent: „Sel aastal oli meie kolmas Maailmakoristuspäev. Kui varem koristasime randades, mis olid üpris puhtad, siis tänava avanes hoopiski teine pilt. Koristuspäev Tānassilma külas tehnopargi ümbruses oli tõeliselt intensiivne. Pühendusime kohale, mis näitas, et kahjuks arvavad liiga paljud inimesed ikka veel, et oma prügi loodusesse viskamine on normaalne. Olukord oli üsna kohutav, kuid pärast ühist pingutust asi muutus ja meist jäi maha palju korralikum koht. Loodame, et nii ka püsib!“

SEB Eesti

Kristel Kammer, meeskonnajuht: „SEB Pangas saab töötaja kasutada ühe tööpäeva kalendriaastas vabatahtliku töö tegemiseks. Seekord jäi tiimis sõelale traditsiooniline Maailmakoristuspäev, et anda oma panus Pääsküla raba puhastamiseks. Ülesandeks oli koristada 2 km pikkune lõik ja metsatee ääred. Alguses sattusime häämingusse, kus see prügi on ning tundus, et aur läheb seentele ja muudele metsaandidele. Peagi aga selgus, et harjutamine teeb nägijaks ning märkasime kogunenud prügi. Tõime välja vanu rehve, värvi- ja klaaspurke, madratseid ja mööbliluppe. Suurimaks väljakutseks osutus väga suur kogus musta kilet (kahtlustame, et terve rull), mis oli metsa maetud ning mille välja saamiseks oli Saku vald sunnitud saatma abijõudu. Saime suure osa kilest kätte ning hirm sealt veel midagi leida osutus õnneks asjatuks. Tiimina veetsime mõnusa päeva looduses, aitasime kaasa maailma puhtamaks saamisele ning saime kotitäie seeni. Efektiivsele koristusele aitas kaasa Saku Vallavalitsus, kes toetas nii pürgi vedamisel kui ka konteineri organiseerimisel.“

Sügisene Saku seiklusorienteerumine

ERKKI VÄHI | võistluse korraldaja

16. septembril toimus teist aastat Saku seiklusorienteerumine, mille eestvedajateks olid Porter Racing, Saku Suund ja Saku Valla Spordikeskus. Tegu on üritusega, kus osalejad läbivad nii jalgsi kui jalgrattaga eri orienteerumisetappe ning proovivad ettenähtud kontrollaja jooksul kontrollpunkte võttes kokku saada võimalikult suure punktisumma. Kontrollpunktide väärtused aga on erinevad ja sõltuvad peamiselt läbimise keerukusest.

Sel aastal oli start ja finiš Nocco Männiku Wakepark juures ning võistlejatel oli võimalik läbida neli etappi. Jalgsi etapid peeti ilusas Männiku metsas ja kaevikutes ning üsnagi nõudlikus Pääsküla rabas. Jalgrattaga sai punkte

otsida Tammemäe, Saustinõmme ja Luige asumites ning metsades. Lisaks oli pikem rattaetapp ettemääratud tras-sil, mis läbis Jälgimäed, Saue linna, Aila ja Saue külasid ning läks Juuliku kaudu tagasi Männikule. Kiiremad võistlejad läbisid üle 80 kilomeetri jalgrattal ning pea 20 kilomeetrit jalgsi ning seda 6-tunnise kontrollaja jooksul. Võistluse võitis tunnustatud rattaorienteeruja Lauri Malsroos, teise koha sai Viljar Grauen ning vaid ühepunktilise eduga kindlustas kolmanda koha Oliver Immato. Pikal rajal oli võistlemas või väljakutset nautimas üle 40 osaleja, nii ükski kui suuremates meeskondades.

Võistlusele oli koostöös Saku Valla Spordikeskusega lisatud lühemad ning

kergemad etapid, et liikumisharrastajad ja väiksemate kogemustega huvilised saaksid radu proovida ning avastada koduvalla huvitavaid kohti. Nendel radadel ei olnud punktid peidetud sügavale metsa, vaid olid paigutatud huvitava ja ajalooliste kohtade juurde, kuhu pääsesid lihtsalt ligi ka eakad ja lapsed. Rõõm oli näha, et mõned pered käisid radu proovimas nii rattaga kui jalgsi.

Järgmise aasta osas on ideed juba olemas ning lisame taaskord rajad alustajatele ning lastele. Seni aga kasutage võimalust käia harjutamas nii orienteerumispäevakutel kui teistel valla spordivõistlustel.

Suur tänu kõigile osalejatele ja toetajatele!

Fotod: erakogu

Kalisteenika ja tänavatreening - mis see on?

Marite Maas | kalisteenika sportlane ja treener

Tänavatreening (*ik Street Workout*) on spordiala, mida hakati harrastama vabas õhus. Enda treenimiseks kasutati enese keharaskust ning vahendeid, mis olid nii öelda „tänaval kättesaadavad“. Termin *kalisteenika* jõudis Eestisse mõned aastad hiljem. Sõna *kalisteenika* (*ik calisthenics*) pärineb kreeka keelsest sõnapaarist, kus *kallos* tähendab jõudu ning *thenos* tähendab ilu. Just sõnapaar jõud ja ilu võtabki selle spordiala ilusti kokku.

Kalisteenika ja tänavatreening on keharaskustreening, mis hõlmab endas erinevaid baasjõuharjutusi, jõuelemente, staatilisi elemente ja dünaamilisi trikke ning eri elementide omavahelist kombinereimist omavahel. Läbi treeningute saavutatakse täielik kontroll oma keha üle, õpitakse sooritama imetlusväärseid trikke ja saadakse füüsiliselt väga tugevaks. See spordiala nõuab üldiselt suurt vastupidavust, mis on eriti vajalik dünaamiliste elementide ja erinevate kombinatsioonide sooritamisel.

Kalisteenika areng Eestis

Esimene ametlik ning juhendatud kalisteenika treeninggrupp alustas Reigo Adamsoni käe all 2018. aastal Warriors Den treeningkeskuses. Sellest ajast on kalisteenika treeningud aina populaarsust kogunud ning neid võib leida juba päris mitmest kohast üle Eesti. Spordiala on suurt populaarsust kogunud pigem meeste seas, kuid nüüd on hakanud selle vastu huvi tõusma ka naiste seas.

Minu teekond läbi kalisteenika

Alustasin kalisteenikaga 2020. aasta alguses. See köitis mind algusest peale. Mind kõnetas kohe selle ala eripära ja n-ö *freestyle* osa sellest, mis tähendab, et see spordiala pakub täielikku vabadust ja võimalust kasutada oma loovust uute elementide ja trikkide välja mõtlemiseks.

Teekond pole olnud sugugi kerge, vaid pigem väljakutsuv. Kalisteenika on arendanud minus enesekindlust ning õpetanud ülimalt olulisi omadusi, nagu järjepidevus, kannatlikkus ja distsipliin, mida rakendan ka absoluutselt

Foto: Karl Saare

igas muus eluvaldkonnas. Läbi kalisteenika olen arendanud suurepärase keha-kontrolli ja -tunnetuse ning olen saanud füüsiliselt väga tugevaks. See spordiala on pannud mind avastama endas peituvat tohutut potentsiaali.

Olen kalisteenikaga tegelenud pea neli aastat ja võin julgelt väita, et olen jõudnud oma karjääris tippu. Olen käinud mitmetel võistlustel esindamas enda riiki ning iseennast. Viimased võistlused toimusid selle aasta augustis Lätis, Riias, kus osalesin kalisteenika ja tänavatreeningu maailmameistri-võistlustel jõuvastupidavuskategorias ning saavutasin naiste absoluudis esikoha. Lisaks olen saavutanud mitmeid esikohti nii Eestis kui ka välismaal, mille üle tunnen suurt uhkust. Minu areng ja teekond kalisteenikas on ehe näide, et kõik on võimalik, kui uskuda iseendasse ja mitte kunagi alla anda.

Minu suureks sooviks ja eesmärgiks on olla inspiratsiooniks eelkõige naistele ning samuti lastele ja noortele,

julgustamaks neid antud spordialaga tegelema ja avastama endas peituvat potentsiaali.

Kalisteenika treeningud

Ma näen kalisteenikal suurt tulevikku ja jätkusuutlikku arengut Eestis ning annan selleks ka oma panuse. Töötan kalisteenika era- ja gruppitreenerina, treenides nii täiskasvanuid kui ka noori. Treeningud toimuvad täiskasvanutele Tallinnas Stuudio Üksus spordiklubis ning lastele Pärnus Striidikooli spordiklubis. Lisaks hakkavad laste ja noorte kalisteenika treeningud toimuma Saku Spordikeskuses igal laupäeval ja pühapäeval.

KALISTEENIKA PROOVITRENINGUD SAKUS

21.10 kell 14.00–14.30 kalisteenika elemendid – avatud grupp alates 7. eluaastast

21.10 kell 15.00–15.30 funktsionaaltreening vanusele 7–11

21.10 kell 15.30–16.00 funktsionaaltreening vanusele 12–16

22.10 kell 15.00–15.30 handstand+mobility - avatud grupp alates 7. eluaastast

Proovitreningu pikkus on 30 minutit ja see on tasuta.

KALISTEENIKA TREENINGUD SAKUS

Laupäeviti

Kalisteenika elemendid – avatud grupp alates 7. eluaastast kell 13.00–14.30

Funktsionaaltreening vanusele 7–11 kell 15–16

Funktsionaaltreening vanusele 12–16 kell 16–17

Pühapäeviti

Handstand+mobility - avatud grupp alates 7. eluaastast kell 15.00–16.30

Päikeseloojangu rattamatk superkuuni

KRISTJAN PUUSTUSMAA | Saku Vald Liigub projektijuht

Augustis jätkasime looduse ja tervise seotud sündmuste seeriat päikeseloojangu rattamatkaga kogu perele. Kell 19.30 kogunesid Saku Spordikeskuse ees osalejad, kes olid otsustanud jagada erilist suvelõpu pikenduse hetke pere ja sõpradega.

Rattamatk kulges läbi kauni Saku rabametsa raja, mis just õhtuhämaruse saabudes tundus veidi teistsugusem paik kui päeval on harjutud nägema. Puude ja pilvede varjus särav päike loojus aeglaselt horisondi taha, värvides pilvepiiri sinakaspunasesse tooni.

Väikesed lapsed vurasid ratastel vanematega rõõmsalt kaasa ja otsisid puude vahelt viimaseid päikesekiiri. Taaskord oli näha, et osalejad naeratsid teineteisele lahkelt, tundes rõõmu sellest, kuidas loodus võib võõraid inimesi omavahel ühendada.

Saustinõmme ökoduktil peatusime hetkeks, et vaadata võimast ehitist, mis Rail Balticu valmides annab loomadele võimaluse oma turvalist teekonda jätkata. Tunnelist läbi sõites võis ainult ette kujutada, kuidas tänapäevane kiire elutempo ühendatakse loodusega kokku ning kas ja kuidas metsloomad selle paiga omaks võtavad.

Meie matkajuht Annely-Thea Häggblom andis huvitava ülevaate piirkonnas toimuvast ja sellest, mida tulevik toob. Ilmselt andis see paljudele mõtteainet, mida see kõik meile ja loodusele tegelikult tähendab.

Edasi suunduti Kajamaale Küla Villa Saku Lava juurde, kus sai nautida kaasavõetud kergeid piknikusööke ja matkajuhi toodud maitsvaid pirukaid. Lava taustal, päikeseloojangut silmitsedes, tundus taaskord hetkedes kohal viibimine eriti olulisena.

Saime kinnitust, et kontserdiala tuleb suursugune ja peagi kostab Kajamaalt linnulauluga vaheldumisi muusikat, mis ilmselt teeb õnnelikuks iga melomaani. Muusika ja looduse kooslus on meile kuidagi geneetiliselt nii sisse kodeeritud, et selles hetkes olemine annab nii positiivse tunde, et tahakski sellesse kinni jääda. Kontsertide ootus jäi osalejatele sisse. Koosolijad jagasid lugusid, naeratasid ja nautisid seda hetke, mil

Fotod: erakogu

päike oli juba horisondi taha kadunud, jättes pilvedesse maha ilusa valguse, samal ajal salamisi oma sisemist pleilisti kuulates.

Matka lõppedes sõitsid osalejad tagasi koju ja loodus tervitas neid uue imelise üllatusega – paarikümne aasta suurim punakas superkuu tõusis oma suursugususes taevasse, luues maastikule erilise valgusmaagia. See oli justkui looduse viimane kingitus imelise päeva lõpuks, meenutades kui võimas ja ilus on meie päikesesüsteem, kuigi ise oleme kosmoloogilises mõttes väiksemad, kui meie jaoks on molekul.

Rattamatk oli rohkemat kui lihtsalt füüsiline aktiivsus. See oli

meeldetuletus, et mõnikord peame aeglustama ja hindama ka öist ilu, mis meie ümber on ning jagama seda nendega, keda armastame.

Päikeseloojangut võib nautida igal aastaajal ning selleks ei pea ootama korraldatud matka. Näiteks laupäeval, 14. oktoobril loojub päike kell 18.20. Täpselt sobiv aeg sõbrad ja pere kaasa võtta ning minna loodusesse seda vaatamängu jälgima.

Päikesetõusu ja -loojumise kella-aegu saab vaadata veebist, näiteks www.astronoomia.ee

Toimus Saku laste VIII mitmevõistlus

LAURA VIIROJA | Saku Valla Spordikeskuse juhataja

Pühapäeval 24. septembril toimus traditsiooniline Saku laste mitmevõistlus, mis tänu erakordselt päikselisele ilmale tõi Saku koolistaadionile ligi 400 spordisõpra. Kõik said end proovile panna eri spordialadel ning ka eelmiste aastate tulemusi parandada.

Sel aastal lisasime võistluspäeva stardinimekirja veteranide võistlusklassi (vanus 11–14). Seda selleks, et meie võistluse omad fännid, kes kunagi tegid enda esimesi starte Saku mitmevõistlusel, saaksid samuti osaleda. Olgu öeldud, et varasemalt on meie võistlusformaad keskendunud lastele vanuses 1–10 eluaastat.

Prognoosimatult suur võistlejate hulk tekitas küll veidi viivitusi startides, kuid oleme tänulikud kõigile, kes vaatamata ebamugavusele vapralt võistluspäeva lõpuni tegid ja naerusuiselt vastu pidasid.

Kõik võistlejad said oma tulemustega diplomid, osaleja medalid ning parimate auhindade eest hoolitsesid Saku Õlletehas AS, Selver AS ning Kultuurkapital.

Võistluspäeva aitasid meeleolukaks luua maskott Tibu ning päevajuht Kristjan Puustusmaa.

Üritus toimus tänu supertublidele

kohtunikele: Maile Mangusson, Toomas Tarm, Marit Tarm, Stella Nienländer, Grit Tomingas, Janell Lohk, Mirell Lohk, Sandro Lohk, Kaur Lohk, Anni Annus, Roosi Annus, Adeele Adamberg, Birgit Roots, Kristjan Puustusmaa, Annely-Thea Häggblom ja Tarmo&Co

Kogu võistlusprotokoll koos piltidega on Saku Valla Spordikeskuse Facebooki lehel ning <http://sakuvallaspordikeskus.ee/laste-mitmevoistlus/>

Kohtumiseni juba uutel võistlustel!

Ivar Raig tuli kümnevõistluses Euroopa meistriks

Veteransportlane Ivar Raig osales septembris Itaalias European Masters Championships võistlustel, kus selgusid Euroopa parimad seniorid kergetõustikus.

Oma elu teisel kümnevõistlusel saavutas Saku mees suurepärase tulemuse ning tuli 70+ vanuseklassis 15 sportlase seas Euroopa meistriks. „Konkurents oli tihe. Põhikonkurendid olid üks sakslane ja inglase ning eestlane Aavo Kergand, kes sai lõpuks kolmanda koha,“ ütles Raig, kes enne viimast ala oli veel kolmandal kohal. Kuna aga 1500 m on tema trumpala, kus ta edestas konkurente ligi minutiga, saigi ta kaela kuldmedali.

Lisaks kümnevõistlusele osales Raig kaugushüppes, kõrgushüppes ja 800 m jooksus, kus püstitas oma vanuseklassi Eesti rekordi 2.49,15. Kümnevõistluse sees püstitas ta isikliku rekordi kõrgushüppes tulemusega 1.36.

„Kümnevõistlusega päris rahule ei jäänud. Olin enda suureks üllatuseks pärast esimest päeva liider ja närv tuli sisse. Tõkkejooksus ja odaviskes sain kehvad tulemused. Siiski pean seda võitu oma sportlaskarjääri parimaks soorituseks, sest olen EM-ilt saanud korvpallis kolm hõbedat. Nüüd tuli individuaalne kuld ühel eestlaste lemmikalal.“

Foto: FotoGpuit

Kuhu minna

- ▶ 1.09-31.10 Maia Muldma maalinäitus „Värvi ja vormi koosmäng“ Kiisa Raamatukogus.
- ▶ 11.-22.10 Täiskasvanud õppija nädal. Täpsem info lk 15 ning www.sakuvallakalender.ee.
- ▶ 12.10 kell 15 Doonoripäev Saku Gümnaasiumis, Teaduse 1, söögisaalis.
- ▶ 15.10 kell 11.30 Saku Tankodroom, motokross Männikul.
- ▶ 16.10 kell 19 Rakvere Teatri etendus „Onu Vanja“ Kiisa Vabaajakeskuses.
- ▶ 18.10 kell 11 Kepikõnni hommik, algus Saku Valla Spordikeskuse ees
- ▶ 25.10 kell 11 Kepikõnni hommik, algus Saku Valla Spordikeskuse ees
- ▶ 27.10 kell 19 Kinoõhtu „Vigased pruudid“ Saku Valla Kultuurikeskuses.
- ▶ 28.10 kell 19 Kinoõhtu „Vigased pruudid“ Kiisa Vabaajakeskuses.
- ▶ 30.10 kell 11 Saku Diabeetikute Seltsi korraldatud koolituspäev, kus võivad osaleda kõik huvilised. Mälutreening Anu Jonuksiga ning kohtumine sotsiaalministeeriumi ametniku Triin Naudiga, kes räägib teemal: vaimse tervise arendused riiklikul tasandil. Teaduse 1, Saku, II korruse saalis.
- ▶ 4.11 kell 20 Halloween pidu ansambliga KA-FUNKY Saku Valla Kultuurikeskuses.
- ▶ 11.11 kell 19 Komöödiaetendus „Pille Pürg – kõbus ja lõbus“ Kiisa Vabaajakeskuses.
- ▶ 13.11 kell 19 Kaire Kreisi Kabaree Saku Valla Kultuurikeskuses.

Üritused eakatele

- ▶ 14.10 kell 13 Eakate Sügispidu Kiisa Vabaajakeskuses.
- ▶ 17.10 kell 11 Saku päevakeskuse lauluklubi avatud proov Saku Valla Kultuurikeskuses, ruum 111.
- ▶ 17.10 kell 15 Seenioritantsurühma Kiisatari avatud proov Kiisa Vabaajakeskuses.
- ▶ 17.10 kell 15.30-17.30 Orkestri Seeniormandoliinid avatud proov Saku Valla Kultuurikeskuses, ruum 111.
- ▶ 20.10 kell 14.30 Eakate digikoolitus algajatele Saku Gümnaasiumis, ruum G312. Sobib neile, kes pole arvutit kasutanud või ei tunne end selles kindlalt. Koolitus toimub kuuel järjestikkusel reedel. Liitumiseks võtta ühendust Lemmi Oroga e-posti teel lemmi.oro@sakuvald.ee (erandkorras telefoni teel 501 7586 tööpäeva õhtuti 19.30-21.00). Koolitusele ja koju aitab jõuda selleks tellitud buss.
- ▶ 20.10 kell 16.15 Eakate digikoolitus edasijõudnutele Saku Gümnaasiumis, ruum G312. Koolitus toimub kuuel järjestikkusel reedel. Registreerimine www.sakuvallakalender.ee. Koolitusele ja koju aitab jõuda selleks tellitud buss.
- ▶ 21.10 kell 11 Pensionäride Ühenduse Elukaar 30. juubeli aastapäeva pidulik koosviibimine. Külalisesinejateks pereansambel Männiste. Teaduse 1, Saku, suures saalis.

Regulaarselt toimuvad

- ▶ Eakate vesivõimlemine üle kahe nädala laupäeviti kell 9 Saku Valla Spordikeskuses. Oktoobris ja novembris 14.10, 28.10, 11.11, 25.11.
- ▶ Tervisevõimlemine igal esmaspäeval ja kolmapäeval kell 18.15 Saku Gümnaasiumi algklasside maja võimlas. Kontakt Lemmi Oro, lemmi.oro@sakuvald.ee
- ▶ Eakate jõusaali treeningud igal teisipäeval kell 8.30 Saku Valla Spordikeskuse. Lisainfo 5661 0514.
- ▶ Eakate jõusaali treeningud igal teisipäeval kell 10 Kurtina Koolis. Lisainfo 5661 0514.
- ▶ Kohviklubi igal teisipäeval ja neljapäeval kell 10 Saku Päevakeskuses.
- ▶ Lauluklubi igal teisipäeval kell 11 Saku Valla Kultuurikeskuses, ruum 111.
- ▶ Mehised lauamängud igal kolmapäeval kell 12.30 Saku Päevakeskuses.

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

10. november alates 10.00
KIISA RAHVAMAJAS
 Etteregistreerimine (kell 9-16)
 telefonil **5323 2454**

- *kuivasilmatest
- *silmarõhu mõõtmine
- *optilised päikesepriidid

Silmade kontroll 20€, prilliootjale TASUTA!

Saku Kultuurikeskuse 3.korruse peegelsaalis. Info 517 5717

SAKU VALLA SPORDIKESKUS

**EVA-LENA
RAENOK
TREENER**

**EAKATE JÕUSAALI TREENINGUD
ALATES 17.10.2023**

SAKU SPORDIKESKUS
TEISIPÄEV KL 8.30

KURTNA KOOL
TEISIPÄEV KL 10.00

LISAINFO 5661 0514

OSALUSTASU
1 TRENN = 2 €

SAKU VALD LIIGUB

#SAKULIIGUB #LIIKUMISAASTA2023

Kõik vallas toimuv ühest kohast sakuvallakalender.ee

HOOAEG 2023/24

**SAKU VALLA
NOORTEKESKUSE HUVIRINGID**

SAKU NOORTEKESKUS
TEADUSE 1, RUUM 104

KIISA NOORTEKESKUS
KURTNA TEE 8

HK UNICORN SQUAD
ESMASPÄEVITI 15.00-16.30

TÄNAVAKUNSTI KLUBI
TEISIPÄEVITI 16.45-18.00

PÄÄSTERING
TEISIPÄEVITI 15.00-16.30

PÄÄSTERING
NELJAPÄEVITI 16.00-17.30

KOKANDUSRING
KOLMAPÄEVITI 7-9A 13.45-15.15 JA
10-14A 15.30-17.00

HUVIRINGIDESSA REGISTREERIMINE KÄIB LÄBI
ARNO HARIDUSTEENUSTE SÜSTEEMI.

SAKU VALD LIIGUB

**OKTOOBER
2023**

Vanarahva tarkused ilma kohta:
"Kui oktoober on soe, siis tuleb pikk talv ja külm küünlakuu."

Ära unusta "Aasta Spordisõbra"
loosikaste! Pane oma nimi loosikasti terve aasta jooksul!

Infot kogu valla ürituste kohta leiad
www.sakuvallakalender.ee

#SAKULIIGUB #LIIKUMISAASTA2023

Mis toimub oktoobris?

EAKATE VESIVÕIMLEMINE

Alates **14.10.2023 kuni 25.05.2024 kell 9** toimub SAKU SPORDIKESKUSES vesivõimlemine eakatele. Ühe trenni tasu on 2 € ja eelnevat registreerimist ei ole vaja. Täpne ajakava on nähtav www.sakuvallakalender.ee

SAKU KEPIKÕNNI HOMMIKUD

11.10, 18.10 ja 25.10 kell 11 toimuvad tasuta kepi-kõnni hommikud. Võta kaasa oma kõnnikepid! Start on Saku Spordikeskuse ees, kus alustame kõndi lühikese juhendamise. Üritus kestab umbes 1 tund. Riietus vastavalt ilmale, vajadusel saab riideid vahetada Saku Spordikeskuses. Üritus sobib kõigile – tule kasvõi kogu perega!

EAKATE JÕUTREENINGUD

OKTOOBRIS algab taaskord igapäevane eakate jõutreening. Trennid toimuvad teisipäeviti Saku Spordikeskuses ja Kurtina koolis. Täpne ajakava on leitav Saku Spordikeskuse FB lehelt või sakuvallakalender.ee lehelt. Ühe treeningu tasu on 2 €

TÄISKASVANUD ÕPPE NÄDAL

11.-22. OKTOOBRIL toimuvad üle valla erinevad koolitused ja töötoad. Võta julgelt osa spordivaldkonna ja tervisega seotud tasuta koolitustest. Täpsema info ja ajakava leiate sakuvallakalender.ee

Tööd Rail Baltica Tagadi-Kurtna tee viadukti ehitusel

Tagadi-Kurtna tee viadukt on üks mitmest Rail Baltica viaduktist, mille on ehitanud AS TREV-2 Grupp. Kuna viadukti betoonitöödega alustati juba jaanuaris, siis nüüdseks on ehitustööd jõudnud sinnamaale, kus suurem osa objektist on valmis.

Tagadi-Kurtna maanteeviadukt ehitatakse, et lahendada tulevase Rail Baltica kiirraudtee trassi ristumine kohaliku maanteega. Viadukti kogupikkuseks on 61 meetrit ning ehitustööde kogumaksumus ligikaudu 3,3 miljonit eurot.

Hetkel käib viaduktil aktiivne ehitustöö. Kevadel ja suveperioodil ehitati hoogsalt viaduktile viivaid muldkehi. Igapäevaselt veeti objektile materjali ning tegeleti ka viadukti konstruktsiooni viimaste töödega.

Suve keskpaigas ühendati muldkehad viaduktiga ja tehti asfalteerimistööd. Viimaste töödena on jäänud veel haljastustööd ning liiklusmärkide paigaldamine. Sellesuvine väga vihmane periood tõi kaasa omajagu probleeme muldkehade ehitamisel, kuid vaatamata sajastele ilmadele saadi materjal piisavalt kiiresti veetud.

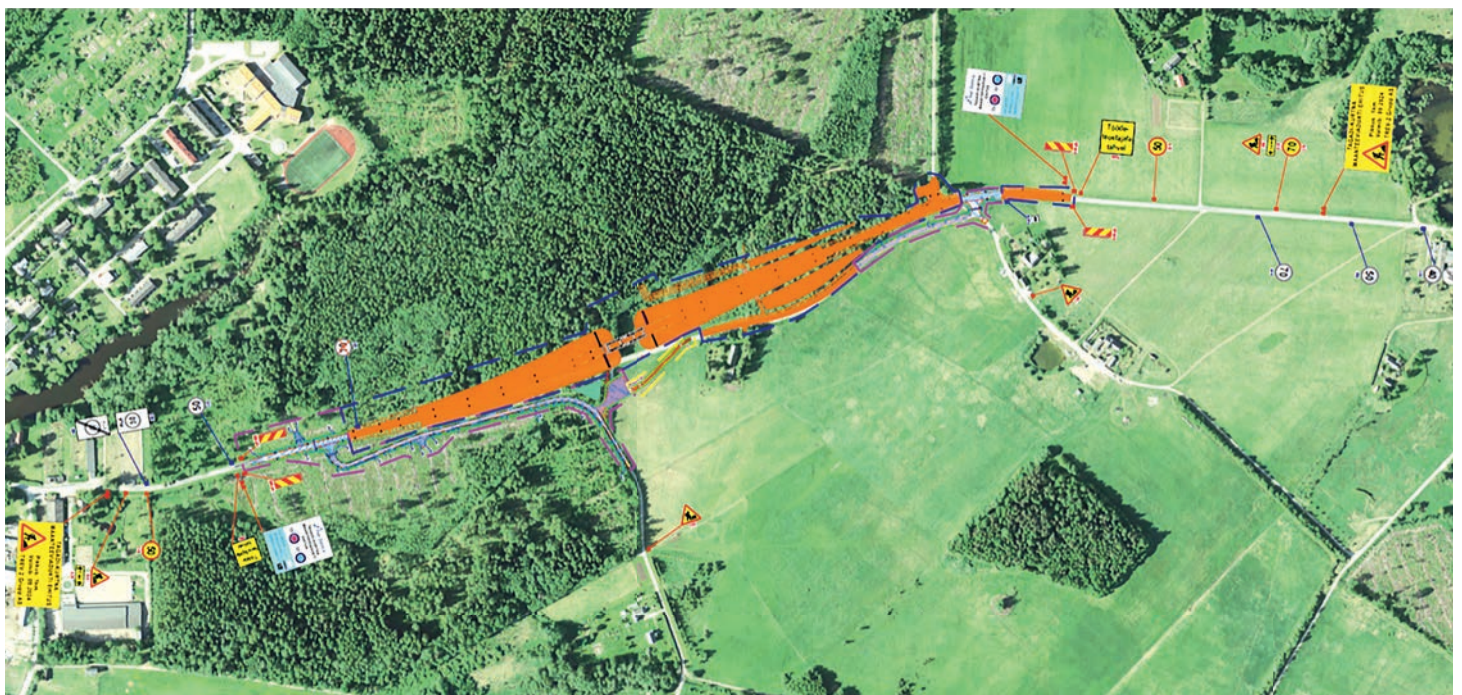
Septembris teostati suurem osa haljastustöödest, taastati olemasolev pinnas objekti ümbruses ning ehitati lõpuni juurdepääsuteed. Tagadi-Kurtna lõplik valmimistähtaeg on 2024. aasta september, kuid enamiku töödega loodetakse

lõpetada juba käesoleva ehk 2023. aasta lõpuks.

Artikli ilmumise ajaks on autoliiklus suunatud juba uuele viaduktile, kuna sellel on siis lõpetatud ka märkimistööd ning paigaldatud kaitsepiirded.

Saku Sõnumite ilmumise ajaks on autoliiklus suunatud juba Tagadi-Kurtna viaduktile, mis on joonitud ja varustatud pörkepiiretega.

Tagadi-Kurtna objekti liikluskorraldus tänavu augustis.

SHOW 13.nov 19.00 **SAKU**
VALLA KULTUURIKESKUS
Teaduse 1

KAIRE
kreisi **KABAREE**
Muusikaline vaatamäng kahes osas
KAIRE VILGATS · KAIA-LIISA KESLER · STEN-ERIK LIIV
Showstoppersi tantsijad
Lavastaja: KRISTIN MURULA · Kostüümikunstnikud: GRETE LAUS-EVESTUS · GERLY TINN

Kõik vallas toimuv ühest kohast sakuvallakalender.ee

Pilet hind eelmisest 29 (looduspilet 25) eurot. Etenduse päeval 35 eurot.
Piletid müügil Piletilevi ja kohalood.

TALLINK piletilevi

TEATER 11.nov 19.00 **Kiisa**
Vabaajakeskus
Kurtina tee 8

Pille Pürgi
autobiograafiline humoorikas etendus
KÕBUS ja LÕBUS
AUTOR Valdo Jahilo
LAVASTAJA Eero Spriit

PILLIMEES
Toomas Lunge

Pilet 23€/ 20€

Kõik vallas toimuv ühest kohast sakuvallakalender.ee

Laudade broneerimine sündmuse lehel vallakalendis

Vägihoogid baarist
Tuisutops L4.nov 20:00
Teaduse 1 SAKU

Halloween
pidu ansambliga **Ka-Funky**
Latindance Panter show
ning rahva tungival soovil taas teie ees:
Saku valla eestvedajate kollektiiv **JaMinuNajal**

Näomaalimaagia
Uula stuudiolt

Eriti oodatud on toredates
kostüümides pidulised!

Kõik vallas toimuv ühest kohast sakuvallakalender.ee

L 4 nov kell 11-14
SAKU Valla Kultuurikeskuses
Teaduse 1

Sobiv vanus 4 – 13a

Halloween
Lastehommik
Kell 11 saalis
Lasteetendus
JUBEJUTUD

Pilet 5€ (sulas)

kohvik

Pärast etendust
meisterdamine, labürint,
näomaalingud Uula stuudiolt (tasuline)
lisaks Kinotuba ja mängud

Kõik vallas toimuv ühest kohast sakuvallakalender.ee

KINO

R 27.10
SAKU
Valla Kultuurikeskus
Teaduse 1

19:00

L 28.10
KIISA
Vabaajakeskus
Kurtina tee 8

PÄÄRU OJA KASPAR VELBERG MAARJA JOHANNA MÄGI OSKAR SEEMAN MARIA TERESA KALMET SIMO ANDRE KADASTU HARRY KÕRVITS

MULGIID TULEVAD!

VIGASED PRUUDID

€ 6/5

KINODES 6. OKTOOBRIKST

Kõik vallas toimuv ühest kohast sakuvallakalender.ee

piletitasku
www.piletitasku.ee

KULTUURIKESKUS
sakuke.ee

UUS STIHL esinduskauplus

Aiatäht
AIA - PARGI JA METSATEHNIKA

AVATUD ALATES 5. OKTOOBRIKST

LUIGE KESKUS

Lai valik aia- ja metsatehnikat
Sooduspakkumised
Asjatundlik teenindus Sinu lähedal

Aiatäht LUIGE - Viljandi mnt 168, Luige, Kiili vald - E-P 10:00-18:00
5556 7483 / luige@aiataht.ee
www.aiataht.ee / www.facebook.com/aiataht

Kregleni tall võtab vastu uusi õpilasi ratsakooli!

Oodatud on algajad ja edasijõudnud, lapsed ja täiskasvanud.

Vaata lisa www.kregleni.ee ja registreeri ennast Sulle sobiva treeneri tundi.

Lisainfo: ratsu@kregleni.ee, tel: 53 411 797, sõnniku müük tel: 53 334 401

SakuEhitus

- Haljastustööd, tänavakivide, äärekivide, looduskivide (paekivi, graniit) paigaldus
- Piirdeaedade ja väravate ehitus (puitaiad, metallaiad, võrkaiad jne)
- Kallurteenus, 4t kandevõimega väiksem kallur (kallutab 3 külge), 15t kandevõimega suurem kallur
- Liiva, killustiku, graniitkillustiku, sõelutud mulla müük
- Lumetõrjeteenus
- Avantirent koos haagisega, ekskavaatorirent 1,8-2,5t koos haagisega (Alates 90.- eur/päev)

Kontakt: 52 95 909, info@sakuehitus.ee, www.sakuehitus.ee

KATUSTE PESU JA VÄRVIMINE

- Hooldus nii kivi-, plekk- kui eterniitkatustele
- Katus säilib kauem ja maja saab värske välisilme
- Küsi hinnapakumist:

tel. 555 094 76
info@katusehooldus.ee
www.katusehooldus.ee

Katusehooldus.ee
KATUSED KORDA

HEIDOMER

VEE- JA KANALISATSIOONITORUSTIKE EHTUS!

KÜSI PAKKUMIST
heidomer@heidomer.ee
tel. 672 23 45 mob. 507 3355
www.heidomer.ee

Kuulutused

- Kogenud puuhooldajad teevad ohtlike puude raiet, puude hooldusloikust ja hindavad tervislikku seisukorda. Hinnad soodsad. 522 0321, www.arbormen.ee.
- Saue Loomakliinik. Avatud E-R kell 15–19. 600 3382, info@sauekliinik.ee. Vältimaks ootamist, palume aeg ette registreerida! Koduvisiitid!
- Ostan kokku autosid. Sobivad igas seisukorras. Autode arvelt kustutamine. Järgi tulemine püksiiriga. Telefon 5345 1955, e-mail autosober@gmail.com. Kuulutus ei aegu.
- Müüme Eestis toodetud kvaliteetset puitbriketti ja pelletit. Laost võimalik osta ka väikeseid koguseid. Lao asukoht Kiili vald. Info 5559 7572.
- Ostan kasutuseta jäänud seisva sõiduki. Sõiduauto, maastur, kaubik. Võib olla rikkaka, mitte sõidukorras. Oodatud kõik pakkumised ka nädalavahetusel. Võtan arvelt maha. Järgi tulene püksiiriga. Kohapeal kiire tehing ja vormistamine. Tel 5365 4085, e-post skampus@online.ee.
- Väikeveod kuni 2 tonni. Kohaleveoga liiv, muld, killustik, sõnnik, asfaldipuru, betoon. Tel 509 2936.
- Katuse-, fassaadi-, üldehitus ja viimistlustööd. Korterimajade renoveerimistööd. Pakume erinevaid lahendusi hoonete ja majade ehitusel. E-post mehitus@gmail.com, telefon 5352 9476.
- LIIV, KILLUSTIK, SÕELUTUD PÕLLUMULD, HALJASTUSMULD, AIAMULD, FREESASFALT kohaleveoga. Hea läbivus ja manöövervusvõime. Tel 507 9362.
- Pakun muruniitumise ja trimmerdamise teenust koduaedades, ühistute ja äriühingute ümbruses. Kevadel ja sügisel ka lehekoristus- ja sõalõikustööd. Helista ja küsi lisa – 5399 3595. Katuste kõrgsurvepesu ja värvimine (plekk, kivi, eterniit). Tänavakivide puhastus. Tel 5624 1509 Andres.
- Müüa soodsalt puitbrikett kandiline RUF ja ümar, premium pellet 6 ja 8 mm, kaminapuit kottides, küttekotsid, transpordi võimalus, helista 517 0257.
- Ostan autosid, maastureid ja kaubikuid igas seisukorras. Lisaks romude utiliseerimine ja ARK kustutamine. Transport minu kulul. Tel 5693 2565.
- Pakume erinevaid pinnase ja kaeveid 8 tonnise ekskavaatoriga. Ekskavaatoril on kummiroomikud, mis säästavad pinnast. Olemas on hüdrohaamer pae lõhkumiseks. Tel 5639 3588. www.väikeekskavaator.ee
- Kutsetunnistusega korstnapühkija, 4. tase. Töötan kiirustamata, töö puhas ja korralik, tehtud töö registreerin Päästetameti. Tel 5689 0125, e-post kuldnoop@gmail.com
- Müüa lõhutud kuivad ja toored küttepuud kohaletoomisega. Lepp, sanglepp, kask, saar. Kuivad küttepuud 50l võrk-kotis 30 cm. Küttekotsid 40l võrk-kotis. Info ja tellimine kodulehelt www.pakhalupuu.ee või tel 509 9598. E-mail pakhalupuu@gmail.com.
- Ostan parima hinnaga kasutult seisma jäänud sõidukeid. Toimivaid, avariilisi, rikutega ja lihtsalt kasutult seisvaid. Auto vormistan kohapeal koheste teie nimelt ära ja olete automaksust vaba juba enne, kui auto hoovist lahkub. Pakkumisi ootan seisevauto@gmail.com või 5618 8671. Järgi tulene püksiiriga ja tasun sularahas. Vaata lisaks www.seisevauto.ee.
- KÜTTEPUUD Müüa toored-kuivad küttepuud segalehtpuu, sanglepp. Võrgus 40L kuiv lepp/kask. Võrgus haljäägid (5–25cm). Tel 504 2707.
- Aiapidaja unistus! LEHMA KÕDUSÕNNIK 30L/kott. KUIV KÜTTEPUU võrk-kotis 30; 40; 50cm. Tammaru Farm 5238852. www.tg.ee.
- Mahla pressimisteenus ja õunte kokkust Harjumaal Kose vallas. Lisainfo 5621 9762.
- Eesti talukartuli ja köögivilja kojuvedu. Gala, Laura kartul, porgand, sibul. Telefon 5834 6809.
- Hekkide pügamine soodsalt ja hoosalt, vajadusel okste äravedu. Tel 5302 8158.
- Ostan sõidukeid, kaubikuid, maastureid, vana auto-mototehnika, traktorid, haagised, mootorrattad, mopeedid, igas seisukorras. Arveldamine ja dokumentide vormistamine kohapeal. Tel 5877 1111.

Ostan seisma jäänud sõidukeid!
Vormistamine kohapeal.
Tulen püksiiriga järele, tasun sularahas, võtan ise arvelt maha.
5618 8671
seisevauto@gmail.com
www.seisevauto.ee

MIS JUHTUS

- 20.09 kell 11.58 tuli päästeametile teade Tagadi külast Tallinn-Rapla-Türi teelt, kus autojuht oli märja ja libedaga sõitnud teepiiridesse. Kohila päästjad saabusid sündmuskohale kell 12.03 ning leidsid ühe sõidusuuna osaliselt suletuna. Kohale kutsuti kiirabi autojuhi tervisliku seisundi

hindamiseks ning politsei liikluse reguleerimiseks. Päästjad eemaldasid masinalt süttimisohu ja puhastasid sõidutee autojuppidest.

- 02.10 kell 18.27 toimus liiklusõnnetus Kiisa alevikus Pargi tn 12a juures, kus 40-aastane naine sõitis jalgrattaga kraavi. Jalgrattur toimetati haiglasse.

EKNK Saku Koguduse Jumalateenistused toimuvad igal pühapäeval

Samal ajal toimub lastele pühapäevakool. Kell 11.00, Nurme 3a

Tere tulemast!
www.eknsaku.ee

AEG KOHTUDA SAKU NELIPÜHI KIRIK

EESTI KRISTLIK NELIPÜHI KIRIK

OKTOOBER-NOVEMBER 2023 EELK SAKU TOOMASE KOGUDUSES

N	12.10	kell 18	Osadusgrupp
P	15.10	kell 11	Jumalateenistus ja lastekirik
L	21.10	kell 18	Noorteõhtu
P	22.10	kell 11	Jumalateenistus ja lastekirik
N	26.10	kell 18	Osadusgrupp
P	29.10	kell 11	Jumalateenistus ja lastekirik
P	29.10	kell 18	Ülistusõhtu
P	04.11	kell 11	Jumalateenistus ja lastekirik
N	09.11	kell 18	Osadusgrupp
P	12.11	kell 11	Perejumalateenistus

BEEBILAUL T kell 10.30 (1–2a) ja kell 11.30 (0–1a).

Info ja reg. ave.molster@eelk.ee või tel 5919 7902.

KOGUDUSE VÄLJASÕIT Mustveesse 14.–15. oktoobril.

Info ja registreerimine koguduse õpetaja kaudu.

VASTUVÕTT koguduse kantsleis ja avatud kirik T 10–12 ja N 16–18. RISTIMISTE, MATUSTE, LAULATUSTE ja muude kiriklike talituste kohta võtke palun ühendust! Koguduse õpetaja Magne Mõlster, tel 5919 7802 / magne.molster@eelk.ee. Koguduse abiõpetaja Ariel Süvari, tel 551 5716 / ariel.suvari@eelk.ee / Saku Toomase kirik, Kiiu 2, Saku alevik / saku.eelk.ee

Mälestame head sõpra
EVGENI IRMANIT

Südamlik kaastunne
Marika Mäkinenile ja Marge
Hodorovitsile koos peredega.
Perekond Rehema

Mälestame head sõpra
EHA LILLEMAAD

ja avaldame kaastunnet
abikaasale ja lastele.
Anne, Malle,
Evi ja Maie

MÄLESTAME LAHKUNUID

EVGENI IRMAN
OLAV KONTRAM
OLAV REHI
JAAK LUKS
EHA LILLEMAA
RUDOLF KRESTINOV

Südamlik kaastunne Jannole
kalli
ISA

kaotuse puhul.
Kajamaa koolipere

Sügav kaastunne Marika
Mäkinenile kalli isa
EVGENI IRMANI

kaotuse puhul.
Klassikaaslased
Saku Gümnaasiumist

Mälestame kallist
EHA LILLEMAAD

ja avaldame kaastunnet lastele
ema surma puhul.
Tiina ja Elina

SAKU VALLA KAASAV EELARVE 2024

OOTAB TEIE ETTEPANEKUID

ETTEPANEK PEAB

- olema seotud Saku vallas avalikes huvides investeringu tegemisega, avaliku ruumi olulise objekti rajamisega või muul viisil avalikku hüve pakkuvate ühekordsete kulude katmisega
- jääma kuni 40 000 euro piiresse
- olema ellu viidav aasta jooksul

Ettepanek ei tohi vallale tulevikus kaasa tuua ebamõistlikke kulusid

IDEE ESITAMISEL PANE KIRJA:

- NIMETUS
- LÜHIKE KIRJELDUS JA PÕHJENDUS
- ASUKOHT
- ESITAJA NIMI JA KONTAKTID
- SOOVI KORRAL PILDID, JOONISED VMT

IDEID SAAB ESITADA 31. OKTOOBRINI
SAKU@SAKUVALD.EE VÕI TUUA
VALLAMAJJA JUUBELITAMMEDE TEE 15

Ristsõna

Septembrikuu ristsõna õigesti vastanute seast võitis loosi tahtel auhinna Eveli Hunt. Auhinna kättesaamiseks helistada tööpäevadel vallavalitsuse telefonil 671 2431.

										Linna-osa Tartus	RAJATIS fotol	...noor	USA ulme-film	Kaasa-ütleva käände lõpp	Käsklus koerale
Sellegi-poollest															
Püüdlik															
Kalevi-poja koer													...-särk	Täielik välja-mõeldis	
Siivert										Eksistents	Õlletüüp				
Cimblar ***	Auto-mark	Elu-piirkond Sakus	Kaks sarnast tähte	"Apelsini" endine liige	Rühmad	(Trüki)-poogen	Täht Ohmi seaduses	Arvuti toite-allikas	Marmelaa-dikomm	Kaitseraud					Ära-andja
Mugavus-toit						Elukutse	KOHT fotol						Sumeri linnriik	Valguspilt	
Pöörde-järk								Plaatina Vahetult		Bullerby laps	Jorh Aadriel				
Wall Street			Kaunidus	Kergesti kohkuv			Jaapani linn	E. Energo-montaaž				Ta...müts	Kurinahk		
G. Simenoni krim-kade peategelane	Asesõna							Lämmastik-happe sool	Ühistöö						
VASTUS															
Haavade paran-daja				V-Kreeka viljakus-jumalanna							Teravili				

Septembrikuu ristsõna õige vastus: SUVE VÕLUMAA

Oktoobri ristsõna vastus palume saata 25. oktoobriks e-postile ristsona@sakuvald.ee.

Ristsõna koostas Viljar Kimmel

KORTERITE ja MAJADE ehitus ja remont

100% tervikliku lahendusena:
kõik tööd ühest kohast!

Telli: viimistlus.eu
tel +372 5620 4444
info@meisterviimistlus.ee

MEISTERVIIMISTLUS^{ee}

VANNITUBAde ehitus ja remont

100% tervikliku lahendusena

vannitoaremont.eu
tel 5620 8888
info@meisterviimistlus.ee

PUITBRIKETT
JA
PELLET

WWW.KYTAME.COM

LAAGRI KÜTTELADU

TERMOHAAB
(KAUAPÕLEV)
1040KG/ALUS

KASK;
KUUSK+MÄND;
SAAR (TUME)
960KG/ALUS

PELLET 6/8MM
975KG/ALUS

INFO JA TELLIMINE
504 0304
INFO@KYTAME.COM

1Partner

Müüd kinnisvara?
Meie aitame.

1P
1PARTNER.EE

Alar Voogla
5345 9884

Olmer Õigus
5656 0460

ARVUTIABI

52 55 363

- SAKU
- SAUE
- LAAGRI

WWW.SECCAM.EU

USALDA KOGEMUST

Juba kuus aastat parimat
kohalikku kinnisvarateenust

MEELIS PALDRE
Kutseline maakler

5688 2282
meelis.paldre@uusmaa.ee

UUSMAA | Maakri

Sünnid

ARMAND MATIKAINEN
ALEXANDRA BACHMANN
LILI LEMBER
NATALII RENNO

Palju õnne!

LAIN-MIRALDA EDESI 98	ENNO KOIK 86
LINDA MURUMETS 97	URVE VILO 85
HELJO PILLET 95	ZOJA ASTAFJEVA 85
LINDA LINNAMÄGI 95	LAINA LIIVA 85
ILME ÕUNAPUU 94	REIN KÜTT 80
ETHEL KLAASSEN 94	VIIVI TEINBERG 80
ISI VILU 93	CESSI KOZLOVSKI 80
MARIE INGELMAN 93	GUNNAR LINNAS 80
ALEKSANDR JAKOVLEV 92	HELGI ÄRM 80
LY MADISSOON 92	REIN ALURI 80
VIRVE RÜÜTNURM 91	ANTS LAOS 80
ARVI LOIK 89	ENE LINNUTAJA 80
MARI TAMPUU 89	SAIMA ÜÜRRIKE 75
HELJU KASS 88	LIA LINK 75
SULEV PERNITS 88	ERIKA KAAREPERE 75
MIRJAM ARUMÄE 88	MIHKEL TÄHT 75
REET AKKEL 88	HELI EENSALU 75
MAIE KRESTINOV 86	HEINO KUUSIK 75
ALLA PÄRNA 86	

EKT Teed võtab tööle

tänavahoolduse
autojuhte ja traktoriste.

Vajame nii **B**, **BC** kui ka **T**
kategooria juhte.

Töövahendiks on
erineva suurusega autod
ja traktorid.

Tööpiirkonnad on
Tallinn, Saku ja Keila.

Täiendav info:
Reimo Karu, tel 510 1803

KÕHUTANTS

Täiskasvanutele

Saku huvikeskuses
alates 4. septembrist

Esmaspäeviti

18.00 - 19.15 (algajad)
19.15 - 20.30 (kesktase)

Liituda võib igal ajal!
Proovitund tasuta!

Info ja registreerimine:
www.eeben.space/tunnid
Tel: 5064450

SÕIDUAUTOD - PAKIAUTOD

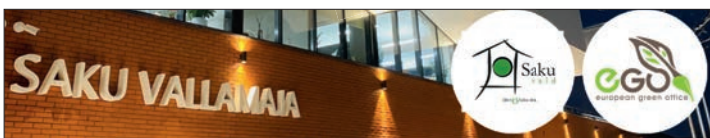
SAKU AUTOKESKUS

Valmistu talveks aegsasti!

Ostes talverehvid meilt,
paigaldus TASUTA.

tel: 686 5258
mob: 501 2075
info@sakuautokeskus.ee
Üksnurme tee 8, 75501 Saku vald

-Hooldus
-Remont
-Varuosad
-Rehvitööd
-Sillastend
-Diagnostika
-Kliimaseadmete
täitmine

Saku Vallavalitsus on töökoht, kuhu parimad leiavad põhjust tulla ja jääda

TEEDEINSENER

TÖÖ KIRJELDUS

- teedevõrgu ja rajatiste projekteerimise ja ehitushangete läbiviimine
- ehituse ja järelevalve korraldamine ning projektide kooskõlastamine
- valdkondlike arengukavade ja eelnõude koostamine
- erinevate huvigruppidega suhtlemine ja nende nõustamine
- arendusprojektides osalemine

OOTUSED KANDIDAADILE

- Sul on tehniline kõrgharidus (soovitavalt teedehiitusalane)
- valdad vähemalt C1-tasemel eesti keelt
- omad head eneseväljendus-, koostöö- ja suhtlemisoskust
- oled hea analüüsivõimega, kohusetundlik ning oskuslik aja ja töö planeerija
- Sul on vähemalt B-kategooria juhiload

OMALT POOLT PAKUME

- mitmekülgset ja vastutusrikast tööd uues vallamajas
- sõbralikku ja aktiivset kollektiivi ning meeleolukaid ühisüritusi
- tasustatud tervisepäevi ja haigushüvitist alates esimesest päevast
- tervise- ja spordikulude kompenseerimist ning lõunatoidu soodustust
- isikliku sõiduautoga teostatud töösõitude hüvitamist
- puhkust 35 päeva ja kaugtöö võimalust
- ametialaseid täiendkoolitusi
- töötasu 2400 eurot

Kandideerimiseks saada palun CV ja motivatsioonikiri hiljemalt 15.10.2023
läbi CV Keskuse või saku@sakuvald.ee
Töö sisu kohta annab lisainfot majandusteenistuse juht Peep Pukk
tel 671 2406 või peep.pukk@sakuvald.ee
Tööle asumise aeg esimesel võimalusel

Ajaleht

aastast 1994
Ilmub kord kuus
Järgmine leht ilmub 09.11

Väljaandja:

Saku Vallavalitsus
Toimetaja:
Merilin Piirsalu

Aadress:

Juubelitammede tee 15, Saku
Telefon:
671 2425 • 5346 4224

Reklaam, kuulutused, kaastööd:

tel 671 2425, e-post ss@sakuvald.ee
Levik:
tasuta Saku valla igasse postkasti

Tellimine mujale toimetusest

tel 671 2425
e-post ss@sakuvald.ee
Trükk: Printall AS